

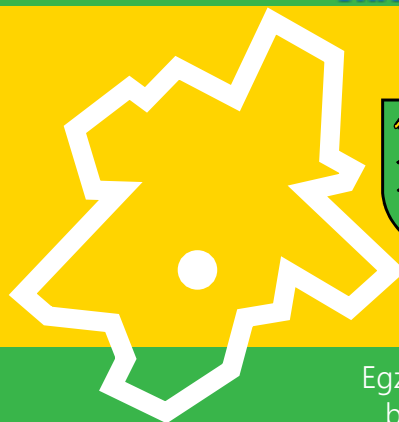
ISSN 1896-2661

KWARTALNIK MIESZKAŃCÓW GMINY JEDNOROŻEC

Nr 3 (71)/2023

Wspieramy
Ukrainę

GŁOS

GMINY JEDNOROŻEC

Egzemplarz
bezpłatny

 Znajdź nas na
Facebooku

Drodzy Czytelnicy i Czytelniczki!

Na początku września członkowie OPEC zdecydowali się utrzymać do końca roku zgodę na dobrowolne cięcia wydobycia ropy, co przełożyło się na podniesienie cen paliw na światowych rynkach. Jednak w trzeci weekend września średnie ceny paliw w Polsce zaczęły spadać poniżej 6 zł za litr benzyny 95. Według wszelkich prawideł powinno być zupełnie odwrotnie. Kierowcy uśmiechają się od ucha do ucha, widząc spadające ceny paliw. Co się zatem dzieje, skąd ten cud? Według analityków jest to tzw. obniżka przedwyborcza. Potwierdza to m.in. portal OKO.press, który podaje, że w pierwszej połowie września hurt Orlenu w Czechach zdrożał o 5,7 proc., w Polsce natomiast spadł o 5,9 proc. Eksperci money.pl nie mają dla nas jednak dobrych wieści, tankowanie w cenach poniżej 6 zł nie będzie trwać długo, a przed nami nieunikniony wzrost cen paliw. Zdaniem wielu analityków ceny powinny utrzymać się przynajmniej do wyborów parlamentarnych, a te odbędą się 15 października 2023 r.

W wyborach do Sejmu wystartuje dziesięć partii. Kandydatki i kandydaci zawzięcie walczą o głosy, próbując przekonać do siebie potencjalnych wyborców. Co prawda przez ostatnie 4 lata nie do końca o nich pamiętali. Jednak od kilku miesięcy można zauważyć, że chwilowa amnezja minęła. Niemniej niemal połowa Polaków chyba o tym pamięta i dlatego frekwencja w dniu wyborów wynosi zazwyczaj ok. 50%. Wiele osób, które jest uprawnionych do głosowania, w ogóle nie zamierza uczestniczyć w święcie demokracji, jakim niewątpliwie są wybory. Często mówią „mój głos nic nie zmienia”. Inni z kolei twierdzą, że współczesna scena polityczna jest za mało przejrzysta dla przeciętnego obserwatora. I trudno im się dziwić. Aby zorientować się w rozlicznych ofertach programowych partii, trzeba na bieżąco śledzić sytuację polityczną. Zresztą programy partii prawicowych i lewicowych są obecnie bardzo zbliżone, zwłaszcza jeśli chodzi o kwestie gospodarcze. Potencjalnych wyborców odstrasza również, a może przede wszystkim, język parlamentarzystów. Osiągnął on w ostatnim czasie niemal dno, gdyż stał się obcesowy, wręcz wulgarny. Poza tym w polityce coraz częściej pojawiają się ludzie, którzy swoim postępowaniem nie przynoszą jej chwały. To wszystko sprawia, że coraz mniej osób chce uczestniczyć w życiu politycznym naszego kraju.

Z kolei w wyborach wezmą udział obywatele i obywatelki, którzy wierzą, że sam akt głosowania przełoży się na wynik wyborów. Ludzie ci są przekonani, że ich głos ma znaczenie i realnie wpłynie na kształt polityki prowadzonej przez państwo. Mają też świadomość, że każda osoba, której zależy na dobru ojczyzny, powinna wziąć w nich udział. Wybory są najprostszym i najskuteczniejszym mechanizmem wywierania wpływu na polityków i polityczki – nie rezygnujemy z tego przywileju. Ponadto pamiętajmy, że nasza postawa w dniu wyborów realnie przełoży się na sytuację w państwie, a tym samym na naszą osobistą sytuację.

Zanim jednak wybory, to w Państwa ręce trafia najnowszy jesienny numer naszego lokalnego czasopisma. Jak zawsze znajdziecie w nim Państwo informacje o ważnych zagadnieniach dotyczących funkcjonowania naszej gminy. Państwa uwadze polecam artykuł poświęcony obchodom 95-lecia utworzenia Ochotniczej Straży Pożarnej w Lipie oraz nadania nowego sztandaru Ochotniczej Straży Pożarnej w Żelaznej Rządowej. Ponadto przedstawiamy relacje z Dożynek Parafialno-Gminnych w Jednoróźcu oraz Dożynek Powiatowych, które odbyły się w Krzynowłodze Małej. Festynami wiejskimi gmina Jednoróźec stoi, dlatego zachęcam do lektury tekstów o festynach w Dynaku, Lipie, Obórkach i Olszewce. W dziale „Historia” znajdziecie państwo artykuł na temat NSZ i ROAK w gminie Jednoróźec autorstwa Marii Weroniki Kmoch. Jeśli chodzi o najważniejsze wydarzenie sportowe tego lata w naszej gminie, to niewątpliwie była nim cykliczna już impreza „Pogoń za Jednoróźcem”. O tym, jak i innych działaniach, w których biorą udział dorośli i dzieci ze Stowarzyszenia „Jednoróźec Robi Co Może”, przeczytamy w dziale „Sport”. Ponadto polecamy stałe już rubryki np. „Wieści z terenu” i „Wieści ze szkół i przedszkoli”.

Życzę przyjemnej lektury.

redaktor naczelny
Zbigniew Lorenc

KONTAKT:

e-mail: dass4you@op.pl
telefon: 506 210 600

Spis treści

Wieści z terenu 3

Historia 17

Wieści ze szkół... 19

Sport 22

Ogłoszenia 27

Głos Gminy Jednoróźec – kwartalnik mieszkańców gminy Jednoróźec

Wydawca: Gmina Jednoróźec

Siedziba i adres: Urząd Gminy Jednoróźec, ul. Odrodzenia 14, 06–323 Jednoróźec

Redakcja: Zbigniew Lorenc (redaktor naczelny) dass4you@op.pl, Monika Dworniczak, Milena Furman, Monika Grabowska, Jolanta Grec, Maria Weronika Kmoch, Krzysztof Maluchnik, Agnieszka Matloch, Barbara Nizielska, Marta Piotrowska, Daniel Rzośniński, Anna Urbaniak

Skład komputerowy:

Magdalena Szewczak

Druk i oprawa: Drukarnia J.J. Maciejewscy, Przasnysz

Nakład: 1 500 egz.

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść publikowanych listów, artykułów i wierszy przekazywanych przez czytelników. Przedruk bez zezwolenia wzbroniony. Redakcja zastrzega sobie prawo dokonywania skrótów w korespondencji oraz niedrukowania listów dłuższych niż 200–300 słów. Materiałów niezamawianych redakcja nie zwraca. Opinie oraz uwagi czytelników publikowane w dziale „Sonda” są wyrazem subiektywnych odczuć oraz sądów i nie można ich uważać za stanowisko redakcji. Nie drukujemy listów bez podpisu ani wykraczających poza podyktowane prawem prasowym zasady. Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść publikowanych listów.

Aktywne lato 50+

ANNA ZWIERZCHOWSKA

Aktywne wakacje nie tylko dla dzieci – pamiętamy również o osobach w wieku senioralnym.

W ramach akcji *Aktywne Lato 50+ z Gminą Jednoróżec* w dniach 2 i 7 sierpnia seniorzy i seniorki skorzystali z wyjazdu na pływalnię w Chorzelach. Panie i panowie relaksowali się w ciepłej i zimnej wodzie. Humory dopisywały i wszyscy bawili się świetnie. Odważni korzystali ze zjeżdżalni wodnych i z sauny. Takie chwilowe oderwanie się od codzien-

Osoby uczestniczące w wyjeździe do Chorzel

nych obowiązków było potrzebne nam wszystkim. Mamy nadzieję, że chętnych

na wyjazd nie zabraknie również jesienią.

Integracja w Parciakach

DOROTA FAŁK

Koło Gospodyń Wiejskich z Parciak zorganizowało integracyjne wiejskie ognisko oraz warsztaty dla seniorów i senierek. Brało też udział w uroczystościach dożynkowych.

Każda osoba uczestnicząca w ognisku przyniosła ze sobą „koszyczek”. Były atrakcje dla najmłodszych: malowanie twarzy, puszczanie baniek mydlanych i tańce. Wytwornicę do baniek zakupiono z funduszy KGW. Spotkanie 8 lipca 2023 r. zintegrowało społeczność wsi.

Z kolei 22 lipca KGW przeprowadziło warsztaty dla seniorów pod hasłem „Sztuka tworzenia kwiatów z krepiny”. Osoby w nim uczestniczące wymieniły się wiedzą i podzieliły umiejętnościami robienia kwiatów. Można było nauczyć się robić piękne kompozycje kwiatowe

Integracyjne ognisko

Po warsztatach rękodzielniczych

Krokus z bibuły

z krokusów, bratków, słoneczników i róż. Materiały zakupiono z funduszy KGW. Członkinie koła przygotowały poczęstunek. Warsztaty odbyły się w remizie strażackiej w Parciakach.

Członkinie KGW w Parciakach wykonały wieniec dożynkowy, który został zaprezentowany podczas Dożynek Parafialnych 27 sierpnia 2023 r. w Par-

Akcja integracja

ciakach oraz Dożynek Gminno-Parafialnych 3 września 2023 r. w Jednoróżcu.

Dziękujemy wszystkim, którzy starają się organizować, przeprowadzać i wcielać w życie wszelkie działania mające na celu integrację mieszkańców wsi Parciaki oraz społeczności gminy Jednoróżec.

Dożynki parafialne i pożegnanie lata w Parciakach

DOROTA FAŁK

W niedzielę 27 sierpnia 2023 r. w Parciakach się zorganizowano uroczystości dożynkowe. Żegnaliśmy też lato.

Organizatorami imprezy były sołtyski: Parciak – Beata Kucińska, Dynaku – Marzena Wilga, Żelaznej Prywatnej – Joanna Abramczyk i Żelaznej Rządowej – Kamila Orzoł, rady sołeckie, członkinie Kół Gospodyń Wiejskich oraz ks. proboszcz Cezary Ladziński. Impreza odbyła się pod patronatem wójta gminy Jednoróżec Krzysztofa Iwulskiego.

Po uroczystej mszy, podczas której poświęcono wieniec dożynkowy, na plac wiejski w Parciakach przybyły rzesze ludzi, aby wspólnie pożegnać lato. Wszystkie ozdoby, dekoracje i potra-

wy zostały wykonane przez członkinie Kół Gospodyń Wiejskich. Nie zabrakło tradycyjnych potraw. Dużym powodzeniem cieszyła się zupa dyniowa i „piecaki” – ziemniaki prosto z ogniska. Na najmłodszych czekały animacje, balony, popcorn, wata cukrowa i inne atrakcje.

Bardzo cieszy fakt, że społeczność parafialna potrafi dołożyć wszelkich starań, poświęcić swój cenny czas i serce, by móc tak aktywnie spędzić niedzielne popołudnie. Wielki szacunek dla sołtysek. Bez Was nie byłoby tego, co było. Tak trzymać! Liczymy na powtórkę za rok.

Piknik rodzinny w Dynaku

DOROTA FAŁK

W upalną sobotę 1 lipca 2023 r. w Dynaku odbył się piknik rodzinny. Organizatorami przedsięwzięcia było Koło Gospodyń Wiejskich z Dynaku oraz sołtyśka Marzena Wilga. Imprezę objął patronatem wójt gminy Jednoróżec Krzysztof Iwulski.

Plac przy świetlicy wiejskiej tętnił życiem. Na imprezę przybyły tłumy dzieci, młodzieży i dorosłych. Gościem był też wójt. O godzinie 18.00 nastąpiło uroczyste rozpoczęcie spotkania. Dużym

Nie zabrakło atrakcji dla najmłodszych

zainteresowaniem wśród najmłodszych cieszył się dmuchany plac zabaw, popcorn i wata cukrowa. Nie zabrakło bezpłatnych regionalnych dań (chleb ze smalcem, ogórki kiszone i małosolne, zupy, bigos i ciasta). Oprawę muzyczną imprezy zapewnił zespół „Prestige” z Parciak. Tańce pod gołym niebem trwały do późnych godzin wieczornych.

Dziękujemy pomysłodawcom, organizatorom i wszystkim zaangażowanym w przygotowanie i przebieg pikniku.

Dmuchańce zawsze się sprawdzają

Uczestnicy pikniku

Z niecierpliwością czekamy na powtórkę za rok.

Dożynki Gminno-Parafialne w Jednoróżcu

MAŁGORZATA MAKOWSKA

W niedzielę 3 września w Jednoróżcu odbyły się Dożynki Gminno-Parafialne. Święto Plonów było nie tylko okazją do podziękowania za zbiory, ale też integracji i zdrowej rywalizacji.

Uroczystości rozpoczęły się od przemarszu korowodu z wieńcami i koszami dożynkowymi sprzed budynku Urzędu Gminy do jednoróżecznego kościoła. Wzięło udział 16 delegacji z sołectw i miejscowości gminy. Podczas mszy poświęcono plony i podziękowano za tegoroczne zbiory. Następnie odbyła się uroczysta procesja dookoła kościoła. Spotkanie na placu przykościelnym, gdzie zaplanowano zabawę dożynkową, rozpoczęło się dzieleniem chleba dożynkowego.

Podczas dożynek odbył się Piknik Rodzinny Sołectwa Jednoróżec, którego organizatorami byli sołectwo Jednoróżec, KGW w Jednoróżcu „Kalina” oraz Gminna Biblioteka Publiczna w Jednoróżcu. Wójt gminy Jednoróżec Krzysztof Iwulski oraz proboszcz jednoróżeckiej parafii ks. Wiesław Chmielewski objęli honorowym patronatem to wydarzenie. Nie zabrakło znamienitych gości (posłanka na Sejm Anna Ewa Cicholska, przedstawicielka Marszałka Województwa Mazowieckiego Wiesława Krawczyk, poseł na Sejm RP oraz wiceminister

Stoisko KGW z Parciak

Ministerstwa Klimatu i Środowiska Jacek Ozdoba, reprezentant Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi Łukasz Gołębiowski oraz wicestarosta Powiatu Przasnyskiego Paweł Mostowy).

Na pikniku licznie zaprezentowały się organizacje z terenu gminy. Można było skosztować tradycyjnych przysmaków i podziwiać piękne dekoracje. Nie zabrakło atrakcji na scenie głównej, które rozpoczęły się po przemówieniach gości. Regionalny Zespół Pieśni i Tańca „Młode Kurpie” swoim występem zwińczył projekt *Nowa odłona „Młodych Kurpi”*, który zakładał zakup obuwia dla członków i członkiń zespołu. Projekt dofinansowany jest ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu Narodowego Centrum Kultury EtnoPolska 2023. Z młodzieżą wystąpił zespół „Kurpie” z Jednoróżca. Niemniej entuzjizm sceniczny zaprezentowało KGW „Żelaznianki” z Żelaznej Rządowej.

Po bloku folklorystycznym mieliśmy okazję podziwiać talenty najmłodszych mieszkańców i mieszkanek gminy. Wystąpili: Zuzanna Grabowska, Zofia Piotrak, Eliza Piotrowska, Laura Kucharska i Jakub Iwaśkowić. Dzieci, które mają pasję, a jeszcze potrafią się nią dzielić z innymi, to prawdziwy skarb, który należy chronić i rozwijać! Kolejnym punktem programu był Turniej Sołectw „Sołtysiada”, który niektórych rozgrzał do czerwoności. Aż 13 sołectw postanowiło wziąć udział w zdrowej rywalizacji i zaprezentować swoje liczne talenty. Rywalizowali przedstawiciele i przedstawicielki sołectw: Drażdżewo Nowe, Jednoróżec, Kobyłaki-Korysze, Lipa, Małowidz, Obórki, Olszewka, Parciaki, Połoń, Stegna, Ulatowo-Pogorzelski, Żelazna Prywatna i Żelazna Rządowa. Motywacją do udziału była nagroda główna, czyli bono o wartości 1000 zł. Zaplanowano 10 konkurencji, wśród których wywołującymi największe emocje

były tor farmera, dojenie krowy, rzut gumakiem czy jajkiem. Nie zabrakło kibiców dopingujących swoje sołectwo oraz dużej dawki śmiechu.

Po zakończeniu zmagania komisja ogłosiła wygranych. Na III miejscu znalazło się sołectwo Ulatowo-Pogorzal – zespół zdobył 106 punktów. Na II miejscu (tylko punkt przewagi!) uplasowało się sołectwo Olszewka, zaś 119 punktów i nagrodę główną brawurowo zgarnęło sołectwo Żelazna Rządowa! Gratulujemy wszystkim zespołom odwagi, sprawności i zapału, a także zdrowego dystansu do siebie.

Ok. 17.00 można było skorzystać z przejażdżki motocyklami grupy Galloping Bulls z Ostrołęki. Była to nie lada gratka dla fanów motoryzacji. Ostatnią zaplanowaną atrakcją był koncert naszej największej lokalnej gwiazdy z nurtu muzyki rozrywkowej – zespołu Kristars. Takie hity jak „Moje łzy”,

„Piękna Cyganka” czy „Nikt o tym nie wie” porwały do tańca nawet opornych.

Podczas pikniku można było skorzystać z licznych atrakcji (fotobudka, ścianka wspinaczkowa, stanowiska do gry w badminton, animacje dla dzieci i alpaki, stoisko łucznicze, dmuchane zjeżdżalnie, malowanie toreb). Odbył się też kiermasz „Książka za książkę”. Piknik był też okazją do wpłacenia datków do puszki dla rodziny z Dynaku, której niedawno spalił się dom. Zebrana kwota posłuży na zabezpieczenie potrzeb bytowych poszkodowanym w pożarze.

Dziękujemy: sołectwu Jednoróżec oraz Stowarzyszeniu KGW z Jednoróżca „Kalina” za współpracę i organizację udanego wydarzenia; wójtowi gminy Jednoróżec Krzysztofowi Iwulskiemu oraz proboszczowi parafii Jednoróżec ks. Wiesławowi Chmielewskiemu za honorowy patronat nad wydarzeniem oraz zaangażowanie i wszelkie wspar-

cie; pocztom sztandarowym Ochotniczych Straży Pożarnej z terenu gminy Jednoróżec oraz delegacjom z wieńcami i koszami; Piekarni „PAULA” Iwony Polakiewicz za dar chleba dożynkowego; sołectwom Budy Rządowe, Drażdżewo Nowe, Jednoróżec, Kobyłaki-Korysze, Lipa, Małowidz, Obórki, Olszewka, Parciaki, Połoń, Stegna, Ulatowo-Pogorzal, Żelazna Prywatna, Żelazna Rządowa za udział w Turnieju Sołectw „Sołtysiada”; wszystkim organizacjom za przygotowanie wspaniałych i smacznych potraw i kolorowych stoisk; pracownikom GZUK za wszelką pomoc przy organizacji imprezy; zespołom występującym na scenie, utalentowanym dzieciom oraz wszystkim, którzy przyczynili się do uświetnienia tak ważnego dla naszej gminno-parafialnej wspólnoty wydarzenia.

Dar chleba podczas dożynkowej mszy

„Sołtysiada”: dojenie krowy

„Sołtysiada”: jedna z konkurencji

Stoisko „Jednoróżec Robi Co Może”

KGW Ulatowo-Pogorzal

KGW w Budach Rządowych

KGW w Jednoróżcu

KGW w Lipie „Lipianki”

KGW w Olszewce „Olszewiaczy”

KGW „Żelaznianki to Kurpianki” w Żelaznej Rządowej

„Sołtysiada”: rzut jajkiem

Korowód z pocztami sztandarowymi OSP

Kółko Rolnicze „Posilenie” z Drążdżewa Nowego

„Sołtysiada”: wykaż się celnością

„Sołtysiada”: uwaga na latające gumaki!

Namiot GBP

„Sołtysiada”: obieranie jabłka

Po występie zespołu Kristars

Sołectwa Żelazna Rządowa, Olszewka i Ulatowo-Pogorzel zwyciężyły w „Sołtysiadzie”

Powitanie korowodu dożynkowego

Razem na scenie „Młode Kurpie” i „Kurpie”

Stowarzyszenie Koła Gospodyń Wiejskich „Kalina” z Jednorożca

Stowarzyszenie Koła Gospodyń Wiejskich Sołectwa Lipa

Stowarzyszenie „Odlotowe Czarownice”

„Sołtysiada”: szukanie monet w zbożu

Warsztaty przy namiocie Gminnej Biblioteki Publicznej

Występ KGW z Żelaznej Rządowej

Występy najmłodszych

Zmagania na Torze Framera wywołały dużo śmiechu

Znamienici goście

Warszawska przywłoka o Ziemi Jednorożeckiej i Kurpiach z zachwytem

ELŻBIETA STASIUK

Młodość przychodzi do nas wraz ze starością – chcę zacytować słowa Jana Kochanowskiego, gdyż ich mądrość czuję na własnej skórze. Powrót do młodości umożliwiła mi moja ukochana stara chatka w Połoni.

Gdy przed 20 laty do zakupu posesji namówili mnie za przyjaźnieni Celina i Broniek Antosiakowie, miałam wątpliwości. Leczyłam wtedy depresję po śmierci męża i niczego prócz tabletek nie brałam pod uwagę. Kiedy jednak zdecydowałam się odwiedzić domek i po wejściu do sieni zobaczyłam wiszącą na gwoździu starą czapkę byłego właściciela (jest tu do dziś), serce zabiło mi mocniej. To była – wypisz, wymaluj – czapka mojego taty, którą pamiętam wiszącą w dawnej sieni identycznego domku. Dziś miałby on 140 lat. Stało się. Decyzja została podjęta.

Artykuł ten poświęcam mojemu przyjacielowi dr. Stanisławowi Pajce, którego znałam od ponad półwiecza. Minęła piąta rocznica jego śmierci. „Znałam” – jakie to smutne używać tego czasownika w czasie przeszłym w stosunku do mojego utalentowanego kolegi. Jego śmierć przyszła niespodziewanie: Staś nie ukończy już kolejnej zaczętej książki, nie spędzimy razem kolejnych syl-

Od lewej Adam Pajka, Elżbieta Stasiuk, Danuta Kruk, Ewa Węgierska – córka Celiny i Bronisława Antosiaków, Czesław Nalewajk – mąż autorki artykułu

westrów. Dobrze, że została po nim pamięć i sympatia wyrażona przez książki i publikacje jego kolegów i przyjaciół, do których ja też dołożyłam swoją małą cegiełkę. Dziękuję Wojciechowi Łukaszewskiemu za piękny nekrolog zamieszczony w 2017 r. w „Głosie Gminy Jednorożec”.

Na wspomnienia nieprzypadkowo wybrałam Połoń. Stanisław lubił to miejsce, często tu przyjeżdżał i w cieniu rozłożystego wiązu pisywał swoje książki, m.in. ponadtysiącstronicowy *Słownik Kurpiowszczyzny XX wieku*, a potem drugi tom tego słownika – dzieło opatrzone recenzjami cenionych profesorów i naukowców. W książce tej są biogramy poloniaków, m.in. ojca moich przyjaciół Władysława Antosiaka, przedwojennego wójta gminy Jednorożec, który podczas wojny ukrywał przed Niemcami insygnia gminy, zakopując je u siebie w ogrodzie. We foyer Urzędu Gminy jest tablica upamiętniająca to wydarzenie. *Słownik Kurpiowszczyzny* to demokratyczna książka – zawiera biogramy prostych ludzi jak Władysław Antosiak, ale też prof. Henryka Samsonowicza, byłego Ministra Edukacji – autora wielu publi-

kacji m.in. o Kurpiach Puszczy Białej, bo stamtąd pochodził. W słowniku Stanisław Pajka zamieścił też ośmiu potomków słynnego etnografa, pisarza, posła na sejm – Adama Chętnika. To dzięki niemu Kurpie uzyskali należny im szacunek, z dumą prezentując swój folklor, stroje, tańce i śpiewy zarówno w kraju, jak i na świecie. Wiele placów, ulic i instytucji nosi imię słynnego Kurpia, m.in. szkoła podstawowa w Jednorożcu. Znam też ogromną pracę Danusi i Jacka Chętników w kontynuacji spuścizny dziadka Jacka. Miałam zaszczyt brać udział w Światowym Zjeździe Kurpiów w Nowogrodzie z okazji setnej rocznicy urodzin Adama Chętnika. Doktor Pajka stał wtedy obok Jacka Chętnika i przemawiał ze swadą i poczuciem humoru. Kilkundniowa uroczystość była bardzo udana, ale wiem, ile pracy kosztowało zorganizowanie tej imprezy.

Poczytuję więc sobie za zaszczyt obecność Danusi i Jacka Chętników w Połoni. Byli wszakże przyjaciółmi Stanisława Pajki. Na spotkanie przyjechali też Danusia i Tadeusz Krukowie z Drażdżewa. Tadeusz zrobił kiedyś w miesięczniku „Wieści znad Orzyca” ciekawy wywiad z dr. Pajką. Często spotykaliśmy się na różnych kurpiowskich imprezach. Honorowym gościem był syn pisarza i badacza Kurpiów – Adam Pajka. Przyszła też wnuczka przedwojennego wójta Jednorożca Władysława Antosiaka, Ewa Węgierska, za co jej bardzo dziękuję.

Nie przyjechała moja ukochana poetka z Kadzidla Marianna Staśkiewicz. Starsza, ponaddziewięćdziesięcioletnia pani, źle się poczuła. Pewnie by się ucieszyła, widząc swoje zdjęcia z warsztatów wyeksponowane w moim połońskim skanseniku wśród wycinanek i starych narzędzi, cierlicy, klepadła, magłownicy itp. Pisałam przed laty o niej artykuł w literackim piśmie „Parnasik”. Zaprzyjaźniłam się wtedy z nią i jej

Od lewej stoją: Adam Pajka, Jacek Chętnik, Czesław Nalewajk, Tadeusz Kruk; siedzą Elżbieta Stasiuk i Danuta Chętnik

uzdolnioną artystycznie rodziną, m.in. synem, rzeźbiarzem Andrzejem Staśkiewiczem. Dowiedziałam się wówczas, że kilkadziesiąt lat temu, jeszcze w sile wieku, pielgrzymując do Częstochowy, Marianna Staśkiewicz opiekowała się sędziwą drugą żoną Adama Chętnika – Jadwigą. Nie dane było się nam spotkać ponownie, los zdecydował inaczej. W lokalnym piśmie „Nowiny” pożegnał poetkę wójt gminy Kadzidło Dariusz Łukaszewski. Pięknie opisał jej wrażliwość, jak na poetę przystało. Bardzo mu za to dziękuję.

Na cześć Stanisława Pajki cyklicznie organizowany jest konkurs, w którym nagradzani są autorzy książek lub artykułów poświęconych Kurpiowszczyźnie. Jednym z nagrodzonych jest dyrektor Gminnego Zespołu Oświaty w Jednorozcu Wojciech Łukaszewski. Pod jego redakcją ukazała się wspaniała książka *Źródła historyczne do dziejów Kurpiowszczyzny 1789–1956*. Ileż pracy musiało kosztować przeglądanie różnych archiwów. Ta książka zajmuje teraz honorowe miejsce w mojej bibliotece obok książek Adama Chętnika i z chęcią do niej zaglądam, dowiadując się ze źródeł, jak kiedyś wyglądało życie na Kurpiach. Właśnie tam znalazłam informację z 1789 r. na temat mojej przybranej małej ojczyzny Połoni. Wtedy wieś nazywała się Połomia, liczyła 23 gospodarzy, z których jeden na włoce, drudzy na półwólczkach, inni na

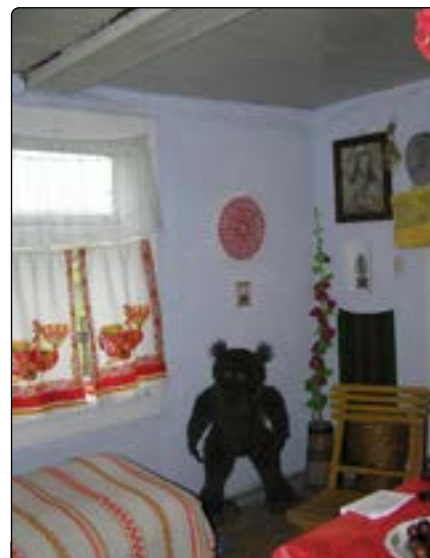

Wnętrze domu

Chatka w Połoni

ćwierci półwólczków zasiedli. Czynszu zwyczajowego z gruntów płacą: złotych polskich 145, groszy 22 ½. Ciż płacą zagonowego: złotych polskich 72, groszy 11, szeląg 1. W tym dziele są też przedwojenne artykuły i zdjęcia Adama Chętnika. Jedno z nich, okładkowe, eksponuje świątecznie ubrane Kurpianki z Łysych. W środku pośród kilkudziesięciu zdjęć znalazłam fotografię chat z Wolkowych. To w tej miejscowości podjęłam pierwszą pracę. Moja chatka w Połoni jest niemal identyczna jak ta ze starej fotografii Adama Chętnika, postawiona zgodnie z kurpiowską tradycją szczytem do drogi. Po rocznej pracy w Wolkowych przeniosłam się do Borawego, rodzinnej wsi

Wnętrze

Teresy, żony Stanisława Pajki – mojej koleżanki z liceum. Potem wyszłam za mąż i wyjechałam do Warszawy. Gdy wróciłam po ponad pół wieku, Stanisław Pajka był już znany, ja też miałam swój warszawski dorobek. Staś zaraził mnie miłością do ziemi kurpiowskiej. Poznałam wielu znakomitych Kurpiów, o wielu z nich pisałam. W Połoni z szacunku dla nich założyłam mały skansenik.

Pomieszkuję tu od ponad 20 lat i czuję tutaj duchy moich przodków. Sprzecam się z drugim mężem, rodowitym Kurpiem z Obierwi, *pniokiem*, czy jestem warszawską *przywłoką*, czy już *krzokiem*.

Wakacje seniorów i senierek

ALINA MALUCHNIK

Czas wakacji to nie tylko odpoczynek dzieci i dorosłych, ale także senierek i seniorów. Koło Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów z Jednorozca spędziło ten czas bardzo aktywnie. Zorganizowaliśmy wycieczkę i wyjazdowe spotkania integracyjne.

Nasze wakacje zaczęliśmy od wycieczki na Podlasie. W dniu 8 lipca 2023 r. wczesnym rankiem grupa 30 seniorów i senierek z gminy Jednorzec wyjechała do Tykocina, Supraśla i Świętej Wody. W Tykocinie zwiedziliśmy zamek, Wielką i Małą Synagogę oraz kościół. W Supraślu widzieliśmy Muzeum Ikon i monaster oraz Sanktuarium w Świętej Wodzie, które urzekło wszystkich zwiedzających. Podlasie zachwycało

Seniorzy na wycieczce

naszych seniorów i seniorki. Mieliśmy możliwość zwiedzenia zabytkowych budowli, a także poznania różnych kultur i religii. Wyjazd odbył się dzięki realizacji zadania publicznego dofinansowanego przez Urząd Gminy w Jednorozcu.

Z kolei 20 lipca 2023 r. członkowie i członkinie naszego koła wzięli udział w wieczorze poetyckim zorganizowanym przez Zarząd PZERI w Przasnyszu. Spotkanie poświęcono życiu i twórczości Wisławy Szymborskiej z okazji 100-lecia urodzin poetki. Podczas uroczystości swoje wiersze prezentowali również lokalni twórcy, m.in. nasza koleżanka Ewa Pogorzelska.

W dniu 3 sierpnia 2023 r. nasi seniorzy i seniorki uczestniczyli w pikniku

Na pikniku integracyjnym w Przejmach

integracyjnym w Przejmach zorganizowanym przez PZERI w Przasnyszu. Był to czas wspólnej zabawy, gier i konkursów, które odbywały się w przyjemnej atmosferze. Nawet mały deszczyk nie zepsuł zabawy, a wręcz przeciwnie, jeszcze ją uatrakcyjnił. Seniorzy i seniorki w pelerynkach i z parasolami bawili się wesoło. Szkoda, że to, co dobre, szybko się kończy. Po spotkaniu w Przejmach pozostały miłe wspomnienia. Dziękujemy organizatorom za zaproszenie.

Wakacje były dla nas bardzo dobrym czasem, ponieważ mogliśmy oderwać się od szarej rzeczywistości i aktywnie wypocząć, a także pogłębić koleżeńskie relacje.

Patriotycznie w Lipie

MARIA WERONIKA KMOCH

W niedzielę 30 lipca 2023 r. w Lipie odbyła się wyjątkowa uroczystość. Spotkaliśmy się w piętnastą rocznicę odstąpienia tablicy upamiętniającej żołnierzy Ruchu Oporu Armii Krajowej zamordowanych w Lipie 15 lipca 1945 r. oraz pochodzących z Lipy i okolic żołnierzy Narodowych Sił Zbrojnych zamordowanych w Warszawie 26 lutego 1946 r.

Na cmentarzu w Jednorozcu na grobie żołnierzy ROAK z oddziału Kazimierza Artyfikiewicza „Trzynastki” zostały złożone kwiaty i zapalone znicze. Były z nami delegacje instytucji kultury, organizacji pozarządowych, samorządów, rodzin zamordowanych (lista niżej).

Prelekcję historyczną wygłosiła Maria Weronika Knoch

Uroczystość w Lipie zgromadziła wiele osób

Kwiaty i znicze złożyły liczne delegacje i osoby prywatne

Potem mszę w lipskiej kaplicy pw. św. Maksymiliana Marii Kolbego celebrował ks. Jacek Daszkowski, proboszcz parafii Święte Miejsce. Historyk Wojciech Łukaszewski przeczytał czytanie, przedstawicielka rodzin wspomnianych osób Anna Karwowska modlitwę wiernych, a były senator i poseł Gabriel Janowski modlitwę o pokój. Oprawę mszy zapewniły poczty sztandarowe Ochotniczej Straży Pożarnej w Lipie, Stowarzyszenia Rodów Chodkowskich, NSZZ „Solidarność” Rolników Indywidualnych oraz 2. Ośrodka Radioelektronicznego im. płk. dypl. Adama Ignacego Koca w Przasnyszu. Były obecne rodziny upamiętnionych żołnierzy i innych osób, które należały do NSZ i ROAK – po

Mszę odprawił ks. Jacek Daszkowski. Wartę pełnili żołnierze z 2 Orel w Przasnyszu.

Głos zabrali przedstawiciele instytucji i samorządowcy. Wojciech Łukaszewski reprezentował Urząd Gminy w Jednorozcu

Wartę przy grobie żołnierzy ROAK w Jednorozcu pełnili żołnierze 5 MBOT

mszy przed tablicą złożyły kwiaty i znicze. Takiego uhonorowania wspomnianych osób dokonali także: senator Jan Maria Jackowski, delegatka Marszałka Województwa Mazowieckiego Wiesława Krawczyk i radny Sejmiku Województwa Mazowieckiego Konrad Wojnarski, przewodniczący Rady Gminy Jednorzec Cezary Wójcik, dyrektor Gminnego Zespołu Oświaty w Jednorozcu Wojciech Łukaszewski, radny Rady Powiatu Przasnyskiego Dariusz Wilga, wójt gminy Przasnysz Grażyna Wróblewska, przewodniczący Rady Gminy Przasnysz Dariusz Jankowski, wicestarosta przasnyski Paweł Mostowy oraz delegacje Muzeum Żołnierzy Wyklętych w Ostrołęce, Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Przasnyskiej, Muzeum Historycznego w Przasnyszu, Związku Piłsudczyków RP Oddział w Przasnyszu, Stowarzyszenia „Przyjaciele Ziemi Jednorzeckiej”, Stowarzyszenia Rodów Chodkowskich, delegacje służb mundurowych – Komendy Powiatowej Policji w Przasnyszu, Nadleśnictwa Przasnysz, 2. Ośrodka Radioelektronicznego w Przasnyszu i 5 Mazowieckiej Brygady Obrony Terytorialnej im. ppor. Mieczysława Dziemiszewicza ps. „Rój”. W trakcie mszy i po niej wartę przy tablicy pełnili żołnierze 5 MBOT.

Dziękuję za obecność społeczności wsi Lipa, w tym radnemu Rady Gminy Jednorzec z tego sołectwa Januszowi Więckowi oraz sołtysce Barbarze Więcek. Za obecność i wspólną modlitwę dziękuję rodzinom Bojarskich, Nałęczów, Chodkowskich, Karwowskich, Załęskich, Kossaków, Artyfikiewiczów, Gosiów, Krzyżewskich, Niestępskich. Po złożeniu kwiatów i zniczy opowiedziałam o życiu i śmierci wspomnianych, opisując lokalne struktury ROAK i NSZ – tekst jest dostępny w tym numerze GGJ. Głos zabrali Jan Maria Jackowski, Wiesława Krawczyk, Konrad Wojna-

Na cmentarzu parafialnym w Jednorozcu zgromadziły się m.in. rodziny żołnierzy ROAK. Tu rodzina Nałęczów

rowski, Wojciech Łukaszewski i Gabriel Janowski – były poseł i senator. Otrzymał list od Marszałka Województwa Mazowieckiego Adama Struzika skierowany do zarządu SPZJ z podziękowaniami za organizację uroczystości.

Oprawę mszy zapewniły poczty sztandarowe

Następnie udaliśmy się do remizy OSP Lipa na poczęstunek przygotowany przez członkinie KGW Sołectwa Lipa. Można było obejrzeć wystawę plenerową „Lipa i okolice w fotografii” przygotowaną przez SPZJ w 2018 r., a także zajrzeć

do namiotu ciechanowskich terytorialsów. Były rozmowy, wzruszenia, wymiana kontaktów. Odbył się kiermasz publikacji regionalnych wydanych przez SPZJ, Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Przasnyskiej oraz Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Krasnosielckiej. Mamy też nowe nabytki do Jednorozckiego Archiwum Społecznego.

Dziękuję jednorozeckiej bibliotece i samorządowi za wsparcie, a za współpracę Annie Karwowskiej. To ona wyszła z inicjatywą, by zorganizować uroczystość. Pozostanie w naszej pamięci jako wzruszający dzień pełen zadumy i wartościowych spotkań.

Nowy sztandar

DANIEL RZOSIŃSKI

W lokalnych społecznościach są wydarzenia, które trwale wpisują się w pamięć ludzi i historię. Niewątpliwie takim wydarzeniem było nadanie Ochotniczej Straży Pożarnej w Żelaznej Rządowej nowego sztandaru.

Należy podkreślić, że to coroczna – trzecia z rzędu – uroczystość strażacka w Żelaznej. W 2021 r. odbyło się otwarcie zmodernizowanej strażnicy OSP, rok później miał miejsce jubileusz 70-lecia istnienia jednostki, natomiast w tym roku ufundowano nowy sztandar. W zeszłym roku druhom z Żelaznej zaświtała myśl o ufundowaniu nowego sztandaru, gdyż ten, który posiadali, miał już ponad 60 lat i widać na nim znaki upływającego czasu. W drugiej połowie 2022 r. zdecydowano powołać Komitet Ufundowania Sztandaru. Postanowiono zbierać pieniądze na ten cel. Zgłoszono zbiórkę publiczną na stronie internetowej i Portalu Zbiórek Publicznych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji. Następnie wydrukowano okolicznościowe cegielki i sprzedawano je lokalnej społeczności i mecenasom tejże inicjatywy. Koncepcję znacząco wsparło Nadleśnictwo Parciaki oraz Bank Spółdzielczy w Przasnyszu, a także lokalni przedsiębiorcy. Niezawodni okazali się również mieszkańcy Żelaznej Rządowej, Żelaznej Prywatnej oraz Żelaznej Rządowej-Gutochy. Dodatkowo druhowie z Żelaznej wystąpili o zgodę do Urzędu Gminy w Jednorozcu na wykorzystanie herbu Jednorozca na sztandarze. Sztandar wykonała firma

Przekazanie sztandaru

„Kramex” z Suwałk, ciesząca się dużym uznaniem.

Uroczystość rozpoczęto połową mszą celebrowaną przez proboszcza parafii w Parciakach ks. Grzegorza Pęskiego. Dalsza część uroczystości odbywała się zgodnie z Ceremoniałem Strażackim Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej. Po zbiórce jednostek OSP z terenu gminy Jednorozec oraz wciągnięciu flagi państwowej na maszt i odśpiewaniu hymnu państwowego dowódca uroczystości druh Waldemar Gąska złożył meldunek prezesowi Zarządu Oddziału Powiatowego ZOSP RP Bogdanowi Rzepczyńskiemu, który reprezentował Zarząd Oddziału Wojewódzkiego organizacji. Po uroczystym otwarciu ceremonii powitano zebranych gości. Następnie przewodnicząca Honorowego Komitetu Fundacji Sztandaru – mieszkanka Żelaznej Prywatnej Agnieszka Piotrak – w towarzystwie Henryka Kardasia odczytała akt ufundowania sztandaru i przekazała go prezesowi OSP w Żelaznej Rządowej. Fundatorzy sztandaru wbili symboliczne gwoździe w jego drzewiec. Następnie ks. Pęski dokonał poświęcenia znaku. Bogdan Rzepczyński odczytał akt nadania sztandaru podpisany przez prezesa Antoniego Jana Tarczyńskiego i przekazał sztandar prezesowi żelaźnianiejskiej jednostki OSP. Po krótkiej prezentacji sztandaru został on przekazany pocztowi sztandarowemu.

Przemarsz pocztów sztandarowych

Poświęcenie sztandaru

Na tak ważnej uroczystości nie mogło zabraknąć przemówień zaproszonych gości. Nowego sztandaru jednostce OSP z Żelaznej Rządowej gratulował wicestarosta powiatu przasnyskiego Paweł Mostowy, wójt gminy Jednorozec Krzysztof Andrzej Iwulski oraz Wiesława Krawczyk reprezentująca Marszałka Województwa Mazowieckiego Adama Struzika.

Po zakończonej części oficjalnej i odprowadzeniu pocztów sztandarowych przybyłych jednostek rozpoczął się piknik strażacki. Na scenie obok strażnicy wystąpiły zespoły folklorystyczne: Kapela od Kurpsi, „30 plus” oraz „Kurpie”. Dodatkowymi atrakcjami strażackiego święta były zabawy dla dzieci, degustacja potraw regionalnych i impreza taneczna prowadzona przez DJ-a.

Uroczystość strażacka w Żelaznej Rządowej mogła się odbyć dzięki wsparciu finansowemu Gminy Jednorozec, prywatnych sponsorów, a także nieocenionej pomocy Koła Gospodyń Wiejskich „Żelaźnianki to Kurpianki”.

Festyn dla syna i córki ze wsi Obórki

ANNA ZWIERZCHOWSKA

Po raz pierwszy w Obórkach działo się, że hej! „Festyn dla syna i córki we wsi Obórki” odbył się 5 sierpnia w świetlicy wiejskiej. Dzięki dofinansowaniu z Powiatu Przasnyskiego oraz Gminy Jednorożec mogliśmy zorganizować to spotkanie.

Mimo kapryśnej pogody wydarzenie zgromadziło dzieci, młodzież, seniorów oraz całe rodziny nie tylko z Obórek. Członkinie Stowarzyszenia „Odlotowe Czarownice” z Lipy przeprowadzały animacje z dziećmi (malowanie twarzy, puszczanie baniek mydlanych, nauka tańca), prowadziły rozgrywki

Dmuchańce cieszyły się dużym zainteresowaniem

sportowe. Wypożyczyłyśmy dmuchane atrakcje z Gminnej Biblioteki w Jednorożcu, by dzieciaki mogły w pełni spożytkować swoją energię na świeżym powietrzu. Zorganizowałyśmy ognisko, lecz ze względu na to, że pogoda była deszczowa, postanowiliśmy upiec kiełbaski na grillu. Festyn uatrakcyjniłyśmy, przygotowując dla gości popcorn,

watę cukrową oraz poczęstunek. Całość zwieńczyła dyskoteka.

Bawili się wszyscy: i mali, i duzi. Każda osoba należąca do stowarzyszenia czuwała nad przebiegiem wydarzenia. Dziękujemy wszystkim, którzy pomogli w zorganizowaniu wydarzenia. Widzimy się za rok, prawda?

Bogu na chwałę, ludziom na ratunek

AGNIESZKA MATŁOCH

W Lipie 13 sierpnia obchodziliśmy uroczystość 95-lecia utworzenia Ochotniczej Straży Pożarnej. Miała bardzo podniosły charakter. Po przemarszu druhow strażaków z OSP w Lipie oraz delegacji z jednostek straży pożarnych z gminy Jednorożec i Przasnysz w kaplicy w Lipie odbyła się msza.

Był to jednocześnie dzień rocznego odpustu ku czci św. Maksymiliana Marii Kolbego, patrona lipskiej kaplicy. Uroczystej mszy przewodniczył i homilię wygłosił ks. kan. dr Andrzej Zakrzewski, kapelan strażaków diecezji płockiej. Wspominając patrona kościoła, kapłan wymienił jego liczne zasługi dla budowy żywego Kościoła i podkreślał jego codzienną pracę i służbę innym ludziom. Wspomnił, że patron naszej kaplicy w młodości był aktywnym strażakiem. Ksiądz Zakrzewski stwierdził, że można porównywać wartości życia i działalności o. Maksymiliana – niesienie pomocy, miłosierdzie i miłość do ludzi w codziennym działaniu aż po heroiczną śmierć – z codzienną służbą strażaków. Strażacy na swój pozytywny wizerunek pracują swoją postawą, za-

angażowaniem, często dla dobra innych poświęcając własne sprawy. Zdarza się, że ceną, jaką płać, jest nie tylko pozostawienie rodzinnych obowiązków, ale niejednokrotnie narażenie własnego zdrowia i życia dla potrzebujących.

Jubileusz Ochotniczej Straży Pożarnej w Lipie działo sprzyjał wspomnieniom. Począwszy od założycieli z 1928 r., przez wszystkich późniejszych członków i członkinie OSP wspieranych przez ich rodziny i mieszkańców wsi, wszystkich jednoczył jeden cel – wzajemna pomoc i poświęcenie w trudnych sytuacjach losowych, pożarach, podtopieniach, wypadkach. Działalność OSP w Lipie to bezpośrednia pomoc, ale również zakup wyposażenia pompy tłocznej, samochodów bojowych, budowa strażnicy w roku 1946, a później kolejnej w 1982 r., odnowionej i przebudowanej w 2013 r. W tych działaniach druhowie strażacy współpracowali z różnymi instytucjami, które wspierały ich również finansowo. OSP to również organizatorzy i uczestnicy wielu wydarzeń o charakterze społeczno-kulturalnym i religijnym pielęgnujący lokalne tradycje i zwyczaje. Wielokrotnie zabezpieczali masowe imprezy, współpracując ze szkołą, parafią, urzędem gminy czy innymi organizacjami i stowarzyszeniami.

Podczas uroczystości złożono hołd i podziękowania druhom założycielom, wszystkim prezesom, naczelnikom oraz druhom i druhom z OSP w Lipie, którzy tworzyli 95-letnią historię jednostki. Była to okazja do nadania odznaczeń

Druhowie strażacy OSP Lipa ze sztandarem w drodze z kościoła do strażnicy

działającym w jednostce druhom. Do wspólnego świętowania zaproszono przedstawicieli wszystkich współpracujących z OSP organizacji i instytucji. Byli wśród nich m.in. przedstawiciele władz lokalnych, powiatowych, wojewódzkich, członkowie okolicznych jednostek OSP, jednostki Państwowej Straży Pożarnej w Przasnyszu, Zarządu Gminnych i Powiatowych Związków OSP, Nadleśnictwa Przasnysz, proboszcz parafii Święte Miejsce ks. Jacek Daszkowski, wspomniany ks. Andrzej Zakrzewski, sołtysi i sołtyski, członkinie kół KGW i inni. Do uświetnienia imprezy przyczyniła się Młodzieżowa Orkiestra Dęta ze Starej Krępy pod batutą Krystiana Romana, która odpowiedzialna była z całą oprawę muzyczną uroczystości.

Organizacja i przygotowanie takiej uroczystości wymagało współpracy nie tylko braci strażackiej, ale i wielu innych ludzi, instytucji, organizacji. Wszystkim, którzy okazali pomoc organizacyjną i materialną, druhowie strażacy OSP Lipa składają serdeczne podziękowania.

Pomoc pogorzelcom z Dynaku

ANNA URBANIAK

W dniu 15 lipca 2023 r. we wsi Dynak w gminie Jednorózek wybuchł pożar, w wyniku którego dach nad głową straciła rodzina Piotrowskich. Sołtyśka sołectwa Dynak wraz ze społecznością gminy rozpoczęła zbiórkę pieniędzy na dom dla pogorzelców.

Plac po pogorzelisku został szybko uprzątnięty dzięki uprzejomości wójta gminy Jednorózek, pracowników GZUK w Jednorózu oraz OSP Jednorózek. Z zebranych funduszy udało się zakupić holenderski domek, który wymaga jeszcze dużo wkładu finansowego i robocizny, by pani Iwona wraz z synem mogli domek mieszkać tu

Tragedia rodziny Piotrowskich poruszyła wiele serc

również zimą. Pracownicy GZUK w Jednorózu podłączają wodę, kanalizację, prąd itp., by można było mieszkać bezpiecznie.

Sołtyśka Marzena Wilga wkłada całe serce i siły, by nie zostawić w potrzebie osób ze swojego sołectwa. Dlatego zbiór-

ka publiczna nadal trwa. Dziękujemy wszystkim za hojność i otwartość.

Zbiórka dla rodziny Piotrowskich jest zarejestrowana na stronie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji pod numerem 2023/3335/KS i można ją znaleźć na www.zbiorki.gov.pl.

Wakacje „Żelaźnianek”

MARIOLA BRUŹDZIAK, DOROTA FĄK

Serce wsi bije w rytmie tradycji, spotkań i wspólnych przedsięwzięć. To w tych wyjątkowych momentach kulturowane są więzi społeczne, a kolejnym pokoleniom przekazywane mądrości przeszłości. Przez ostatni czas nasze koło miało zaszczyt uczestniczyć w trzech wyjątkowych wydarzeniach.

W dniu 20 sierpnia odbył się III Kongres Kół Gospodyń Wiejskich z Północnego Mazowsza w malowniczym Wiśniewie. W ramach konkursu „Zraz na raz” przygotowaliśmy pyszne zrazy, które podałyśmy ocenie komisji. Danie zostało docenione, co zaowocowało wyróżnieniem oraz nagrodą w wysokości 800 zł.

W dniu 28 sierpnia przy remizie OSP w Żelaznej Rządowej zorganizowałyśmy kino plenerowe. Dzięki wsparciu Funduszu Inicjatyw Obywatelskich „Mazowsze Lokalnie” udało nam się zakupić niezbędny sprzęt. To ważny krok w rozwoju KGW. Wyświetlony został patriotyczny film pt. „Polska Kępa”. Podczas seansu mieszkanki i mieszkańcy mieli okazję skosztować pysznego popcornu i kielbasek z ogniska. Spotkanie umocniło więzi społeczności lokalnej, zintegrowało ludzi w miłej atmosferze. Dziękujemy za obecność i zaangażowanie.

Podczas konkursu

Projekcja filmu „Polska Kępa”

Żelaźnianki z nagrodą

Podczas występu

Żelaźnianki podczas projekcji filmu

Jeden z kadrów filmu

Z kolei 3 września odbyło się święto, które połączyło serca całej społeczności Jednorózcza – Dożynki Gminno-Parafialne w Jednorózu. To wyjątkowy czas, w którym uczciliśmy ciężką pracę rolników oraz obfitość plonów. Przez kilka dni przed spotkaniem ze zrezygnacją i oddaniem plotłyśmy przepiękny wieniec, które stał się niezwykłą ozdobą tego doniosłego dnia.

W gorące wakacyjne dni nasze KGW postanowiło uciec od codziennych obowiązków i wyjechać na wycieczkę do Władysławowa. Udało nam się odpocząć i nabrać sił do nowych aktywności.

Zyczymy, aby opisane wspólne doświadczenia dodały nam jeszcze większej determinacji w pielęgnowaniu tradycji oraz budowaniu silnej i zjednoczonej społeczności.

Piknik rodzinny w Lipie

ANNA ZWIERZCHOWSKA

W Lipie też się dzieje. W dniu 15 sierpnia Koło Gospodyń Wiejskich „Lipianki” postanowiło tchnąć trochę życia w społeczność wsi Lipa i zorganizowało piknik rodzinny.

Animatorzy zagospodarowali czas dzieciaków, organizując zabawy, malowanie buziaków, tatuaże czy warkoczyki. Na dmuchanych atrakcjach dzieci pożytkowały energię, a dzięki uprzejmości naszego kolegi Artura można było również skorzystać z przejażdżki motorem. Zapewniliśmy poczęstunek, watę cukrową, popcorn, lody, kielbaskę z grilla oraz

Piknik Rodzinny w Lipie

zimne napoje, ponieważ upał dawał się nam we znaki. Zabawę uatrakcyjnił zespół Everest, zajmując wszystkich aż do północy.

Takie inicjatywy przekonują, że warto integrować ludzi, by mogli na nowo się spotkać, porozmawiać, pobiesiadować, pośpiewać i potańczyć.

„Książka za książkę”

ANNA ZWIERZCHOWSKA

Wymiana książek może odbywać się nie tylko w bibliotece. Bo przecież i można można wszędzie!

W dniu 29 lipca 2023 r. akcja Gminnej Biblioteki Publicznej w Jednorózcju „Książka za książkę” zawędrowała – dzięki Robertowi Miszczukowi – na „Piknik rodzinny” do Bud Rządowych.

Dzięki inicjatorowi dzieciaki i dorośli mogli zapoznać się z akcją i wymienić swoje przeczytane książki na inne. Dziękujemy, że chociaż w niewielkim stopniu – ale i w najbliższy nam sposób, bo przez książki – mogliśmy uświetnić wydarzenie w Budach Rządowych.

Robert Miszczuk na stoisku GBP w Budach Rządowych

Moda na książkę nigdy nie przemija. Dlatego i na Dożynkach Gminno-Parafialnych w Jednorózcju 3 września można było wymieniać książki. Co ciekawe, na dożynkach Robert Miszczuk zaprezentował wystawę

pt. *Białe kruki z konkursu Wydajemy Własną Książkę*. Warto dodać, że można wziąć udział w tegorocznych zmaganiach. Wszystkie chętne dzieci zapraszamy do udziału – regulamin konkursu na stronie MDK Muranów.

Zmiany w parafiach naszej gminy

MARIA WERONIKA KMOCH

Zmiany osobowe nastąpiły w Jednorózcju, Olszewce i Parciakach. Co ciekawe migracje kapłanów często zachodzą na linii Kurpie Zielone – Kurpie Białe.

Zmiany osobowe w parafiach wynikają z decyzji biskupa. Najczęściej przeprowadza się

w sierpniu. Większość jednostek kościelnych w gminie Jednorózcje to diecezja łomżyńska. Tylko Lipa w parafii Święte Miejsce, Kobylaki-Korysze, Kobylaki-Konopki, Kobylaki-Wólka i Kobylaki-Czarzaste w parafii Skierkowiźna oraz Ulatowo-Dąbrówka w parafii Krzynowłoga Wielka należą do diecezji płockiej.

W parafii Jednorózcje z funkcji wikariusza odwołano ks. Grzegorza Delugę. Jego miejsce zajął ks. Robert Radosław Kulas. W 2020 r. został wyświęcony na kapłana. Do tej pory służył jako wikariusz w Sanktuarium Matki Bożej Pocieszenia w Małym Płocku. Wraca więc na rodzinne Kurpie, choć parafia Jedno-

rózec jest graniczną (nie wszystkie wsie są kurpiowskie), a jego rodzinna parafia Myszyniec kurpiowską w pełni. Ks. G. Deluga służy teraz w parafii pw. św. Rocha w Jasienicy – to już za wschodnią granicą Puszczy Białej, w gminie Andrzejewo. W Jednorózcju pracował 7 lat.

Nowym administratorem parafii Olszewka jest ks. Janusz Saniewski. Dotychczasowy duszpasterz ks. Andrzej Gromadzki po 4 latach w Olszewce został przeniesiony do parafii pw. św. Stanisława BM w Barcicach z siedzibą w Somiance. Ks. Janusz przez 9 lat pracował w parafii pw. św. Stanisława BM w Nowym Lubielu jako wikariusz. Teraz obejmuje pierwsze probostwo, ale

najpierw musi przez rok być administratorem. Często Olszewka przydzielana jest kapłanom jako pierwsze probostwo, bo to mała – ale jak wiemy, zaangażowana – parafia. Na tym przykładzie widać wspomniany wzór: ksiądz z parafii na Kurpiach Zielonych poszedł na obrzeże Kurpi Białych, a kapłan z Kurpi Białych trafił na Kurpie Zielone.

W parafii Parciaki proboszcza ks. Grzegorza Pęskiego zastąpił ks. Cezary Ładziński. Przybył do nas z Małkini Górnej, gdzie pracował jako wikariusz parafii pw. Najświętszego Serca Jezusowego. Dla ks. Cezarego parafia pw. św. Stanisława BM w Parciakach jest pierwszym probostwem, więc zaczyna od funkcji administratora. Natomiast

ks. G. Pęski po 3 latach w Parciakach został przeniesiony parafii pw. Wszystkich Świętych w Bogutach-Piankach.

Nowym duszpasterzem parafii w gminie Jednorożec życzymy owocnej pracy i Bożego błogosławieństwa, a byłym obiecujemy modlitewne wsparcie i liczymy na dobre wspomnienia.

EKOspływ Orzycem

MAŁGORZATA MAKOWSKA

Wakacje to czas na spróbowanie nowych aktywności. Tym razem Stowarzyszenie „Jednorożec Robi Co Może” zaprosiło dzieci na ekologiczny spływ kajakowy Orzycem.

W upalną niedzielę 20 sierpnia w Krasnosielcu na tzw. błoniach stawiły się 63 osoby, w tym 25 dzieci z gminy Jednorożec! Celem projektu, na który JRCM pozyskało dofinansowanie ze środków Fundacji PFR w ramach realizacji projektu Grantowego Wakacyjna Aktywacja, było promowanie wśród dzieci i młodzieży aktywności na świeżym powietrzu oraz postaw proekologicznych.

O 10.00 wypłynęliśmy na rzekę. Każda osoba otrzymała, oprócz kajaka, worki na śmieci, rękawiczki oraz wodę i batony. Śmieci zbieraliśmy przez cały spływ. Mimo tego, że rzeka jest utrzymywana w czystości, zebraliśmy cał-

Uczestniczący w EKOspływie Orzycem

kiem sporo śmieci. Część osób pierwszy raz płynęła kajakiem, ale dla wszystkich była to przygoda i ogromne wyzwanie. Niski stan wody, powalone drzewa, a do tego upał zrobiły swoje i wymęczyły nas niesamowicie. Ale mimo to humory dopisywały i wszyscy dopłynęli do Łęgu, robiąc w sumie ponad 14 km. Ogromne brawa należą się zwłaszcza osobom, które były w towarzystwie malutkich dzieciaków.

Po spływie były zakwasy, piękna opalenizna i satysfakcja, że daliśmy radę dopłynąć do celu. Dzieci nauczyły się współpracy, odpowiedzialności i dbania o środowisko. Na zakończenie spotkania odbyło się ognisko z kiełbaskami i poczęstunek. Dzieci i najaktywniejsi uczestnicy otrzymali drobne upom-

Przeszkody na trasie

Cała rodzinka w jednym kajaku

ki za swój wysiłek, a maluchy wykonały piękne prace plastyczne związane z segregacją śmieci.

To było trudne wyzwanie, ale zrobiliśmy, co mogliśmy, żeby mu podolać. Dziękujemy ratownikowi Maciejowi Gołębiowskiemu za dbanie o nasze bezpieczeństwo.

Pamięci bohaterom Powstania Warszawskiego

AGNIESZKA MATŁOCH

Pamiętamy – pod takim hasłem członkinie Stowarzyszenia KGW w Lipie w niedzielę 23 lipca br. zorganizowały patriotyczny słowno-muzyczny montaż. Zgromadził społeczność wsi Lipa i okolic.

Charakterem i przesłaniem spotkanie nawiązywało do 79. rocznicy wybuchu Powstania Warszawskiego. Skorzystano ze środków przyznanych w ramach realizacji zadania publicznego finansowanego przez Gminę Jednorożec.

Śpiew angażował nie tylko członkinie KGW, które chóralnie intonowały wybrane utwory związane z powstańcą

Wieczernica w Lipie

i wojenną tematyką, ale i wszystkich zgromadzonych – przygotowano okolicznościowe śpiewniki. Prezentacja utworów muzycznych przeplatana była lekturą fragmentów książki *Kolumbowie. Rocznik 20* Romana Bratnego. Całość uzupełniały dekoracje i tematyczna prezentacja multimedialna. Wieczernicę zakończył słodki poczęstunek przy kawie i herbacie.

Projekt ma dwie części. Oprócz opisanej wieczernicy na 14 października zaplanowano wycieczkę do Muzeum Powstania Warszawskiego w Warszawie.

Z zaproszenia na wieczernicę skorzystali nie tylko mieszkańcy Lipy, ale również okolicznych miejscowości. Było okazją do integracji oraz wzbudzenia stosownej refleksji. Wspominając bohaterską postawę, heroizm i poświęcenie wszystkich uczestniczących w powstaniu, ich wkład w odzyskiwanie niepodległości przez Polskę, należy pamiętać, że bardzo wielu z nich zapłaciło za to najwyższą cenę. Żyjąc w wolnym niepodległym kraju, pamiętamy o nich, przekazując tradycje kolejnym pokoleniom.

Wakacje z Gminą Jednoróżec

ANNA ZWIERZCHOWSKA

W ramach akcji organizowanej pod opieką Gminnej Biblioteki Publicznej w Jednoróżcu odbyły się: wyjazd do Myszyńca i do Mandorii, 3 wyjazdy do Ciechanowa, 4 na basen w Chorzelach, 2 na salę zabaw w Chorzelach oraz warsztaty w bibliotece. Z różnych atrakcji skorzystało ok. 240 osób!

Podczas inauguracyjnego wyjazdu (1 sierpnia) grupa zwiedziła: Rezerwat Przyrody Czarnia, Multimedialne Muzeum w Dzwonnicy w Myszyńcu, Zagrodę Kurpiowską w Kadzidle oraz weszła na punkt widokowy na wieży, skąd rozciągał się ciekawy widok na okolicę. Spotkaliśmy się z Barbarą Rosińską z Kurpiowskiego Bractwa Bartnego, która opowiedziała o pracy bartnika, życiu pszczół i właściwościach zdrowotnych miodu. Potem przy pomocy pani Basi zostały wykonane piękne, ozdobne świece z wosku, które dzieci zabrały na pamiątkę do domu.

Następnie 3 sierpnia 50-osobowa grupa dzieciaków pojechała z nami do Rzgowa pod Łodzią. Celem wyprawy była Mandoria – Tematyczny Park Roz-

Zwiedziliśmy Zamek Książąt Mazowieckich w Ciechanowie

W Zagrodzie Kurpiowskiej w Kadzidle

Z wizytą w Rezerwacie przyrody Czarnia

Przed pływalnią w Chorzelach

rywki. Długą drogę zrekompensowały nam atrakcje: rollercoastery, karuzele, zjeżdźalnie, labirynty, tory przeszkód, jeżdżiki, place zabaw, łódki i wiele innych. Kilka godzin zabawy minęło bardzo szybko i aż żal było wracać.

W dniach 2, 11, 14 i 21 sierpnia dla dzieci z gminy Jednoróżec zorganizowano wyjazdy na basen. Wierzymy, że dawka ruchu w wodzie wpłynęła na zdrowie, jak i humor, którego dzieciom nie brakowało. Kolejne wyjazdy to Ciechanów, się który podczas ferii zimowych cieszył się niesłabnącym zainteresowaniem. Dlatego 17 sierpnia dzieciaki pojechały wyszaleć się na trampolinach w Hopa Parku, a potem zwiedziły Zamek Książ-

ząt Mazowieckich w Ciechanowie. Przewodnik w barwny sposób przedstawił dzieje zamku i północnego Mazowsza. W dniach 22 i 23 sierpnia zwiedziliśmy Park Nauki Torus w Ciechanowie, gdzie przeprowadziliśmy mnóstwo doświadczeń. Na koniec nie mogło zabraknąć wizyty na trampolinach i w Mc Donald's.

W związku z zapytaniami o wyjazdy dla młodszych dzieci zaproponowaliśmy 2 wyjazdy do sali zabaw w Chorzelach, gdzie maluchy w wieku 6–10 lat mogły poszaleć w kulkach, wspinać się na różne konstrukcje, zjeżdżać na zjeżdźalniach i skakać na trampolinach.

Końcówkę wakacji Gminna Biblioteka Publiczna w Jednoróżcu postanowiła zwieńczyć warsztatami oraz spotkaniem z Martą Pęczkowską z PSSE Przasnysz. Pani Marta zaznajomiła dzieciaki z zasadami bezpiecznego pobytu w lesie. Dzieci wysłuchały informacji w prawdziwym skupieniu, a potem kolorowały rysunki związane z tematem bezpieczeństwa. Druga część warsztatów polegała na pomalowaniu pamiątkowych toreb. Powstały prawdziwe dzieła sztuki związane z leśnymi zwierzętami. Potem każdy mógł zakreślić kołem fortuny i otrzymać zadanie do wykonania lub słodycze. Na zakończenie bibliotekarka przeczytała dzieciakom książeczkę o przygodach leśnych zwierząt i zachęciła do zakładania kart Małego czytelnika.

Przypominamy Rodzicom o możliwości przystąpienia dzieci w wieku do lat 6 do programu „Mała książka – wielki człowiek”. Dzieciaki otrzymują wyprawkę czytelniczą, a później zbierają naklejki za wypożyczenie książek. Dziękujemy za zaufanie i zachęcamy do śledzenia bieżących informacji na naszej stronie na Facebooku.

Warsztaty z pracowniczką PSSE Przasnysz w bibliotece

Eksperymenty w Parku Nauki Torus

Atrakcje Mandorii

Dzieci malowały pamiątkowe torby

Dzieci w sali zabaw Hula-Hoop w Chorzelach

Pamiątką po warsztatach są samodzielnie wykonane świece

Festyn rodzinny w Olszewce

EMILIA CHMIELIŃSKA

W dniu 13 sierpnia Olszewce odbył się festyn rodzinny. Było smacznie, kolorowo i wesoło.

Animatorki przez trzy godziny zabawiały dzieci w różnym wieku. Było kreatywnie i na sportowo. Kącik dla najmłodszych również się znalazł. Było malowanie twarzy lub brokatowe tatuaże. Odwiedziła nas właścicielka Alpakoterapii Narsena z Wyszła. Alpaki wzbudziły zachwyt zarówno dzieci, jak i dorosłych. Do późnych godzin nocnych mogliśmy się bawić przy akompaniamencie DJ ŁADSON. Dużym zainteresowaniem cieszyło się stoisko Salwa Bractwo Strzeleckie, gdzie można było obejrzeć

Uczestnicy festynu

Podczas jednej z konkurencji

Na biorących udział w festynie czekały liczne przekąski

Stoisko KGW w Olszewce

różne rodzaje broni. Udało się również wesprzeć zbiórkę dla pogorzalców z Dynaku. Dziękujemy wszystkim, którzy się przyłączyli do tej szlachetnej inicjatywy.

Dzięki zaangażowaniu sołtysa Waldemara Grabowskiego, KGW w Olszewce „Olszewiacy”, OSP Olszewka, społeczności naszej miejscowości oraz licznie przybyłym gościom impreza bardzo się udała. Do zobaczenia!

Ze strażakami z miejscowej OSP

Z alpakami

Ciepłe przekąski

Dożynki Powiatowe w Krzynowłodze Małej

ANNA URBANIAK

Dożynki Powiatowe odbyły się w Krzynowłodze Małej. Uczestniczył w nich wójt gminy Jednoróżec Krzysztof Andrzej Iwulski i organizacje z terenu naszej gminy.

W ramach części oficjalnej odbyła się msza dziękczynna za tegoroczne plony. Uświetnił ją koncert Młodzieżowej Orkiestry Dętej z Krzynowłogi Małej, występ Zespołu „Kurpie” z Jednoróżca oraz „Młode Kurpie” z Jednoróżca pod przewodnictwem Barbary Nizielskiej i Edwarda Koziatka. Na scenie wraz z nimi wystąpił Jakub Kołakowski.

Następnie odbył się przemarsz delegacji z wieńcami dożynkowymi. Wieniec z gminy Jednoróżec niosły członkinie Stowarzyszenia Koła Gospodyń Wiejskich „Kalina” z Jednoróżca. Chleb do-

Młode Kurpie podczas dożynkowego występu

żynekowy podzielono między wszystkich zebranych. Nasze zespoły folklorystyczne wystąpiły na scenie, łącząc pokolenia. Wspaniale się patrzy na wspólny występ babć i wnuczków, dlatego brawnie zabrakło. Pełno było atrakcji dla dzieci, dmuchańców i animacji oraz przepięknych dekoracji dożynkowych rozstawionych po całej gminie i na boisku, na którym odbywała się uroczystość. Na placu rozstawione były na-

mioty ze stoiskami organizacji, a wśród nich pięknie udekorowany namiot KGW Ulatowo-Pogorzelski, przy którym można było posilić pyszną zupą, ciastami i innymi smakołykami. W namiocie Stowarzyszenia „Jednoróżec Robi Co Może” każde dziecko mogło skorzystać z darmowej waty cukrowej i popcornu. Na zakończenie wystąpił zespół „Prestige” z Parciak, który bawił zgromadzonych do późnego wieczoru.

NSZ i ROAK w gminie Jednorozec

MARIA WERONIKA KMOCH

Prelekcja wygłoszona 30 lipca 2023 r. podczas uroczystości w Lipie upamiętniającej członkinię i członków podziemia antykomunistycznego.

Narodowe Siły Zbrojne powstały we wrześniu 1942 r. z połączenia Związku Jaszczurczego i Narodowej Organizacji Wojskowej. Były drugą po Armii Krajowej pod względem liczebności organizacją ruchu oporu w powiecie przasnyskim.

W Lipie NSZ założył jej mieszkaniec, Bronisław Polakiewicz „Dok” „Longinus”. W jego domu od jesieni 1943 r. do lutego 1944 r. działała tajna podchorążówka NSZ. W czasie Akcji „Burza” w Przasnyszu, Sątżasce i Lisiogórze prowadzono rozmowy na temat scalenia AK i NSZ. Porozumienie zawarto w połowie czerwca 1944 r. Podchorążówka przestała działać po aresztowaniu braci Franciszka Mieczysława i Bronisława Polakiewiczów. Zostali zamordowani przez Niemców w forcie III Pomiechówek 29 lipca 1944 r. Komendantem NSZ został Stanisław Goś „Cygan”. W pewnym momencie do oddziału należało ok. 120 osób. Byli wśród nich miejscowi, ale też wysiedleni z gmin Janowo, Krzynowłoga Wielka i Krzynowłoga Mała, gdzie Niemcy zaplanowali poligon wojskowy.

Po tzw. wyzwoleniu przez Armię Czerwoną w styczniu 1945 r. nastąpiły masowe aresztowania członków i członkiń organizacji niepodległościowych, głównie Armii Krajowej, a potem wywózki do obozów pracy w ZSRR. Powstała tzw. Samoobrona Społeczna, od września 1945 r. działająca jako Ruch Oporu Armii Krajowej. Sprzeciwiano się atakom czerwonooarmistów i funkcjonariuszy Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego na żołnierzy i żołnierki AK oraz rabunkowej polityce wobec ludności polskiej.

Także NSZ działały przeciw komunistom. W kwietniu 1945 r. Andrzej Chodkowski „Zemsta” polecił Marianie Rogali „Rogoży” z Lipy werbować kobiety do NSZ. Udało jej się zebrać ok. 20 kobiet. Były to m.in. lipianki, przasnyszanki, kobiety mieszkające w Dzierzgowie, Ulatowie-Żyłach, Zdziwóju, Rogowie, Sątżasce. Członkinie oddziału szyły opaski członkowskie, organizowały zakwaterowanie, robiły

Żołnierze ROAK, którzy zginęli w Lipie w dniu 15 lipca 1945 r. z rąk urzędników Powiatowego Urzędu Bezpieczeństwa z Przasnysza, żołnierzy sowieckich oraz funkcjonariuszy Milicji Obywatelskiej. W górnym rzędzie od lewej: Kazimierz Artyfikiewicz „Trzynastka”, Tadeusz Chodkowski „Kartacz”, Franciszek Adamkiewicz „Piorun”, Bogdan Kossak „Ford”. W dolnym rzędzie od lewej: Czesław Bojarski, Józef Brzeziński, Stefan Budziszewski „Motyl” (przeżył obławę, zmarł później), Eugeniusz Nałęcz „Jastrząb”. Zbiory Wojciecha Łukaszeńskiego

wieńce dla poległych eneszetowców. Były łączniczkami i sanitariuszkami, gotowały dla oddziału.

W dniu 20 czerwca 1945 r. na spotkaniu u Rogalów ukształtowała się struktura NSZ na terenie gminy Jednorozec – batalion gminny nr 35. Komendantem gminnym został Czesław Chodacz „Kmicie”, komendantem bojówki – Stanisław Karwowski „Twardy”. Szybko i sprawnie przygotowano oddział. Ludzie byli doświadczeni, a formy działania sprawdzone. Był sztab, wywiad, łączność i propaganda. Baon dysponował bronią maszynową, karabinami, automatami, pistoletami. Broń trzymano u Rogalów w Lipie. Często ukrywali się tu członkowie NSZ. Materiały sanitarne były w domu Wiktorii Goś „Przeszkody” w Lipie. Niektórzy podkomendni „Twardego” mieli doświadczenie wcześniejszej pracy w AK – byli to Stanisław Karwowski, Bolesław Dominik, Waclaw Rogala, Zygmunt Urbański. Między członkami i członkiniami NSZ zachodziły powiązania rodzinne. Byli to bracia stryjeczni, kuzynostwo trzeciego stopnia, matki i synowie, rodzeństwo, małżeństwa.

Z kolei oddział ROAK pod dowództwem Kazimierza Artyfikiewicza „Trzynastki” zawiązał się na terenie placówki Krasne w powiecie ciechanowskim. Jednostka działała w powiatach przasnyskim, ciechanowskim i makowskim. Należało do niej ok. 20 osób. Dzięki współpracy z funkcjonariuszem Milicji Obywatelskiej z Krasnego byli akowcy mieli informacje o planach komunistów w stosunku do podziemia niepodległościowego. Prowadzono liczne

akcje bojowe. Członkowie NSZ z Lipy brali udział w akcji odbicia więźniów AK i NSZ z aresztu UB w Krasnosielcu 1 maja 1945 r. Uwolniono 42 więźniów. Wśród akcji grupy „Trzynastki” warto wspomnieć rozbrojenie posterunku MO w Krasnem z 10 na 11 czerwca 1945 r. Żołnierze niszczyli dokumenty nowego ustroju w urzędach gmin, dokumenty ustroju do wojska i dokumenty kontyngentowe. Podobną działalność prowadziły NSZ. W Karolewie wychłostano funkcjonariusza UB z Krasnosielca i miejscowego donosiciela. W Wólce Drażdzewskiej wychłostano szpiclów i ostrzyżono włosy sympatyzkom Armii Czerwonej. Tak samo postąpiono w leśniczówce w Łazie. Popierających system komunistyczny oraz członków PPR karano chłostą – mamy relacje o takich akcjach w Ulatowie-Słabogórze, Jednorozcu, Sątżasce i Ulatowie-Pogorzeli. Pieniądze zabrano z kas leśnictw w Łazie i Przejmach oraz z tartaku w Klinie, przeznaczając na działalność antykomunistyczną.

Takie akcje nie mogły przejść niezauważone. Powiatowy Urząd Bezpieczeństwa Publicznego w Przasnyszu prowadził dochodzenie w sprawie ROAK ułatwione przez konfidenta Ignacego Stepnowskiego z Wyrębu Karwackiego. W połowie lipca 1945 r. ubowcy i sowieccy żołnierze upozorowali grupę partyzancką i udali się do Lipy, gdzie nocowała grupa „Trzynastki”. Partyzanci spali w stodole. W niedzielny poranek 15 lipca 1945 r. oddział ROAK zaatakował 12 funkcjonariuszy PUBP z Przasnysza, 4 żołnierzy sowieckich i 3 milicjantów.

Franciszek Mieczysław Polakiewicz „Bohun” (1919–1944). Zbiory Bogdana Gosia

Stanisław Goś „Cygan” (1922–2013). Rys. Stefan Krivokapic, 1944 r. Udostępniła Barbara Obidzińska

Stanisław Karwowski (po prawej, 1918–1946) w Przasnyszu, 1941 r. Zbiory Anny i Andrzeja Karwowskich

Franciszek Kłama „Karaś” (1924–1946). Zbiory Janusza Obrębskiego

Czesław Goś „Wicher” (1926–2018). Zbiory Magdaleny Borwik

Bronisław Polakiewicz „Dok” „Longinus” (1916–1944). Zbiory Bogdana Gosia

W czasie ostrzału akowcy próbowali uciec do lasu, ale przewaga wroga i bieg ok. 200–300 m pod górę sprawiły, że jedni polegli od razu, a ranionych funkcjonariusz UB dobijał bagnietem. Żołnierze sowiecy i ubowcy obrabowali żołnierzy ROAK. Zamordowani to: Kazimierz Artyfikiewicz „Trzynastka”, Franciszek Adamkiewicz „Piorun”, Tadeusz Chodkowski „Kartacz”, Bogdan Kossak „Ford”, Czesław Bojarski, Józef Brzeziński i Eugeniusz Nałęcz „Jastrząb”. Ranny był Stefan Budziszewski „Motyl”.

Wszystkich zawieziono przed posterunek Milicji Obywatelskiej w Jednorozcu. Budziszewskiego zamknięto w areszcie i przesłuchiowano, a potem odwieziono do szpitala w Przasnyszu. Szybko zmarł. Ciała zabitych, ułożone jeden na drugim, przewieziono na cmentarz parafialny w Jednorozcu. Zabitych wrzucono do dołu w pośpiechu. Akcję widzieli mieszkańcy i mieszkanki Jednorozca, bo tego dnia w remizie strażackiej odbywała się zabawa taneczna. Kobiety płakały, a radzieccy żołnierze popędzali

grabarza. Nie zareagowali, gdy ludzie zaczęli rzucać do dołu chusteczki, by zakryć twarze zamordowanych. Zabronili jednak postawić krzyż. Rozpędzili ludzi i nakazali wrócić na zabawę, ale nikt nie miał ochoty tańczyć. Dwa dni później funkcjonariusze nowego systemu odkopali grób i sfotografowali zamordowanych.

Nie wiadomo, kiedy przasnyskie UB wpadło na trop NSZ w gminie Jednorozec. Wielu miejscowych dobrze znało żołnierzy, bo pochodzili z Lipy lub okolic. UB opierał się na siatce agentów i donosach. Obserwowano dom rodziny „Twardego” we Dębinach. W dniu 7 sierpnia 1945 r. wyniku rewizji odnaleziono tam broń i dokumenty NSZ. To ułatwiło śledztwo. Karwowski został zatrzymany, a 11 sierpnia uwięziono Wacława Rogalę, Franciszka Kłamę, Antoniego Długoleckiego i Bolesława Dominika. UB zatrzymało też Zygmunta Urbańskiego i Mariana Kocięckiego, żołnierza oddziału dowodzonego przez Romana Dziemieszkiewicza „Pogodę”.

Czesław Goś „Wicher” został ujęty 25 sierpnia. Bezpieka z Przasnysza i Ciechanowa urządziła obławę na żołnierzy NSZ w miejscowości Bartoldy. W przeddzień planowanego wyjazdu na tzw. Ziemię Odzyskaną zginęli Jerzy Niestępski „Jurand” i Szczepan Zabielski „Sęp”. Próbujący uciec Franciszek Jeznach został zastrzelony.

Funkcjonariusze UB z Krasnosielca i Przasnysza prowadzili odrębne śledztwa w sprawie NSZ. W listopadzie 1945 r. sprawę przejął oficer śledczy Wojewódzkiego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w Warszawie. Stanisław Karwowski był przetrzymywany w katowni UB w Przasnyszu. Torturowano go, podobnie Czesława Gosia i w Warszawie Mariana Kocięckiego. W listopadzie i grudniu 1945 r. zatrzymani zostali przewiezieni do więzienia karno-śledczego Warszawa III na Pradze, gdzie przetrzymywano i torturowano żołnierzy podziemia antykomunistycznego. Prowadzono kolejne przesłuchania. Śledztwa zostały połączone. Oficer

śledczy UB sformułował akt oskarżenia zatwierdzony przez prokuratora.

W międzyczasie jesienią 1945 r. żołnierze AK z terenu gm. Jednoróżec wyprawili kolegom z ROAK zamordowanym w Lipie 15 lipca godny pochówek. Zaangażowali się mężczyźni z Połoni, Ulatowa-Pogorzeli, Olszewki, Bud Rządowych, Jednoróżca i Małowidza. Sprawę koordynował przedwojenny wójt gminy Jednoróżec, Józef Jankowski, dowódca Ośrodka II ROAK. Wykopane ciało oczyszczono, ułożono w trumnach, usypano mogiły, a z cegieł ułożono krzyż.

Rozprawa członków NSZ przed Sądem Wojskowym Okręgu Warszawskiego 9 stycznia 1946 r. miała nadać rozprawie pozory praworządności. Pięć dni później skazano na karę śmierci Stanisława Karwowskiego, Wacława Rogalę, Franciszka Klameę, Zygmunta Urbańskiego i Bolesława Dominika. Czesław Goś i Marian Kocięcki dostali 7, a Antoni Długolecki 6 lat więzienia. Skazani wnieśli skargi rewizyjne do Najwyższego Sądu Wojskowego. Urzędnicy zauważyli istotne błędy proceduralne i poważne uchybienia w konstrukcji orzeczenia sądowego, ale wyrok utrzymano. Listy do Bolesława Bieruta, prezydenta Krajowej Rady Narodowej, z prośbą o ulaskawienie, pozostały bez odpowiedzi. Napisali je Stanisław Kar-

wowski oraz matki Franciszka Klamy i Bolesława Dominika. Nie skorzystano z prawa łaski. Karę śmierci wykonano 26 lutego 1946 r. w godzinach wieczornych. Zamordowani żołnierze zostali potajemnie pochowani na Cmentarzu Bródnowskim w Warszawie.

W 1990 r. na cmentarzu w Jednoróżcu wykonano pomnik nagrobny dla członków ROAK. W 2015 r. postawiono nowy nagrobek z posągami orła. W niedzielę 20 lipca 2008 r. odsłonięto tablicę upamiętniającą żołnierzy ROAK i NSZ, umieszczoną na ścianie kaplicy pw. św. Maksymiliana Marii Kolbego w Lipie. Jej inicjatorem był poseł na Sejm RP Józef Gutowski z Wielodroża.

Zabieram głos nie tylko jako historyczka. Przede wszystkim jestem tu jako prawnuczka Józefa Krawczyka, u którego kwaterowali żołnierze ROAK w dniu, w którym zostali zabici, i jako wnuczka Eugeniusza Krawczyka, którego zaangażowanie w NSZ ustalam – prawdopodobnie był członkiem organizacji. To nie tylko historia mojej małej ojczyzny, to historia mojej rodziny – przodków z rodziny Krawczyków oraz krewnych z rodzin Gosiów i Polakiewiczów.

Każda osoba, która tu stoi, może znaleźć swój powód, dla którego przybyła do Lipy. Może chodzi o Twoje zainteresowanie historią regionalną, może masz

Bolesław Dominik „Stalowy” (1918–1946). Fragment przedwojennego moniła. Zbiory Wojciecha Łukaszewskiego

w rodzinie osoby, które były w AK i NSZ, a może chodzi o coś innego. Dziękuję, że tu jesteś i pamiętasz nie tylko o śmierci wspominanych osób, ale i ich życiu.

Więcej informacji jest dostępnych na blogu „Kurpianka w wielkim świecie”: <http://bitly.pl/ohkq6> (ROAK) i <http://bitly.pl/RpZ1p> (NSZ).

Wdzięczność jest pamięcią serca. Pożegnania i powitania w Olszewce

Zakończenie roku szkolnego stwarza okazję do pożegnań absolwentów i absolwentek szkoły. Ale finał roku szkolnego 2022/2023 w Szkole Podstawowej w Olszewce przejdzie do historii jako dzień odejścia na emeryturę dyrektorki Mirosławy Kuleszy – nauczycielki z 40-letnim stażem, w tym 29-letnim na stanowisku dyrektorki. Prowadzenie szkoły to misja, a zarazem powołanie wymagające wiedzy, umiejętności i rozważań – te cechy nasza ma nasza dyrek-

Pani dyrektor Mirosława Kulesza w towarzystwie współpracowników.

torka. Wizytówką jej osiągnięć jest obecna kondycja szkoły bogatej w nowoczesne środki dydaktyczne, odnowionej z zewnątrz i wewnątrz, z zagospodarowanym terenem przyszkolnym, a ostatnio nowoczesnym boiskiem. Placówka

stała się miejscem, do którego chętnie i z radością przychodzą wszyscy – kadra, uczniowie i uczennice, rodzice.

W imieniu społeczności szkolnej dyrektorkę pożegnała Jolanta Grec, która podziękowała za atmosferę bezpieczeństwa, zaufania, za inspiracje, energię i optymizm, którym зараżała nas każdego dnia, za czas poświęcony na rozwiązanie różnych spraw, za to, że była dla nas przewodniczką i przyjaciółką.

Społeczność szkolna żegna panią dyrektor Mirosławę Kuleszę

Nauczycielka Aneta Ptak dedykowała naszej szefowej własną aranżację utworu Zbigniewa Wodeckiego *Lubię wracać tam, gdzie byłem....* A potem były kwiaty, życzenia, wzruszenia od współpracowników, współpracownic, uczniów i rodziców.

Wójt gminy Jednoróżec Krzysztof Iwulski i Dyrektor Gminnego Zespołu Oświaty Wojciech Łukaszewski podziękowali dyrektorce za wzorową współ-

pracę w administrowaniu placówki i wręczyli okazjonalną pamiątkę.

Punktem kulminacyjnym uroczystości było wystąpienie Mirosławy Kuleszy. Podzieliła się wspomnieniami z pracy, dziękując tym, którzy wspierali ją w życiu osobistym i zawodowym. Słowa wdzięczności popłynęły także do osób i instytucji, z którymi dyrektorka współpracowała. Naszej szefowej jeszcze raz życzymy zdrowia w realizacji wszystkich marzeń i planów odkładanych „na później”, pogody ducha i wdzięczności wielu pokoleń olszewiaków.

Z końcem roku szkolnego 2022/2023 związane jest także pożegnanie proboszcza – ks. Andrzeja Gromadzkiego – przeniesionego dekretem biskupim do posługiwania w parafii Barcice z siedzibą w Somiance. Serdecznie dziękujemy księdzu za przewodnictwo duchowe w naszej parafii, powiernictwo różnorodnych spraw, życzliwość, remonty kościoła i placu przykościelnego, zorganizowanie obchodów stulecia kościoła, inicjatywę i patronat nad książką Krzysztofa Maluchnika *Historia 100 lat kościoła w parafii pw. św. Antoniego w Olszewce*. Od 1 lipca funkcję administratora parafii objął ks. Janusz Sarniewski.

Inauguracja roku szkolnego 2023/2024 otworzyła nowe karty w hi-

storii Szkoły Podstawowej w Olszewce. To także premiera w karierze nowej dyrektorki Agnieszki Folgi, która w drodze konkursu została powołana na to stanowisko. Dyrektor GZO Wojciech Łukaszewski wręczył akt nominacji na stanowisko dyrektorskie, a przedstawicielka rady pedagogicznej życzyła nowej szefowej nieustających powodów do dumy z osiągnięć uczniów, wsparcia i zaangażowania pracowników i pracowników szkoły oraz rodziców, aby placówka mogła kontynuować tradycje dobrego kształcenia i wychowania.

Jolanta Grec

Kto ratuje jedno życie, ratuje cały świat

Pod koniec roku szkolnego 2022/2023 społeczność Publicznej Szkoły Podstawowej w Żelaznej Rządowej-Parciakach włączyła się w działania związane z obchodami towarzyszącymi uroczystości beatyfikacji rodziny Ulmów. Rodzina z Markowej to pierwsze polskie małżeństwo, które zostało beatyfikowane. To również pierwsze małżeństwo w historii Kościoła, które wyniesiono na ołtarze wraz z dziećmi.

W naszej szkole, pamiętając czyny innych Polek i Polaków ratujących Żydów, przeprowadzono szereg działań (lekcje wychowawcze, apel, konkursy, projekcje filmów tematycznych) mających na celu ocalenie od zapomnienia ich często heroicznych czynów. W czasie II wojny światowej w Polsce – i tylko u nas – wszelkie formy pomocy Żydom były karane śmiercią. Jednak pełna odwagi postawa Polek i Polaków sprawiła, że okupanci nie osiągnęli swego celu, co przyczyniło się do ocalenia od zagłady tysięcy osób pochodzenia żydowskiego.

Uczniowie podczas prelekcji historycznej

W dniu 8 września w szkole w Parciakach odbył się uroczysty apel. Jego głównym celem było przybliżenie historii małżeństwa Józefa i Wiktorii Ulmów oraz ich dzieci, którzy 24 marca 1944 r. zostali zamordowani za pomoc Żydom. Tego dnia zginęli także Żydzi, którzy przez półtora roku byli ukrywani u polskiej rodziny. Dzięki udziałowi w apelu i licznym działaniom podjętymi w bieżącym i ubiegłym roku szkolnym uczniowie i uczennice naszej szkoły uzyskali wiele cennych informacji.

Serdecznie dziękuję za włączenie się w wyżej wymienione działania oraz przygotowanie uroczystości kadrze pedagogicznej naszej szkoły. Dziękuję również wszystkim uczniom i uczennicom za godną postawę.

Zbigniew Lorenc

To już 30. edycja akcji Sprzątanie Świata

W dniach 15–17 września 2023 r. w całej Polsce miejsce odbył się finał akcji *Sprzątanie Świata*. Jest to polska edycja inicjatywy *Clean up the World*, która swój początek wzięła od sprzątania Australii. Jej pomysłodawcą był w 1993 r. australijski żeglarz i biznesmen Ian Kiernan, który rozszerzył ideę na cały świat. Akcja odbywa się pod patronatem ONZ. W 1994 r. Mira Stanisławska-Meysztowicz, Polka na stałe mieszkająca w Australii, zaszczerpiła tę ideę w naszym kraju pod nazwą *Sprzątanie świata – Polska*. Założyła też Fundację Nasza Ziemia, która od początku koordynuje akcję w Polsce.

Uczestnicy akcji w Parciakach

Hasło tegorocznej jubileuszowej edycji brzmi: *Sprzątanie świata łączy ludzi*. Podobnie jak w ubiegłych latach celem działań jest uświadomienie wszystkim mieszkańcom i mieszkankom naszej planety, że ponoszą pełną odpowiedzialność za jej stan i wygląd, a zwłaszcza za tę przestrzeń, która znajduje się w naszej najbliższej okolicy i którą powinniśmy traktować jak własny dom. Jednak, jak wynika ze statystyk, produkujemy coraz więcej odpadów. Wiele z nich zamiast do przeznaczonych do tego pojemników trafia do lasów, rowów lub na dzikie wysypiska śmieci, szkodząc naturze.

Przedszkolaki również posprzątały najbliższą okolicę

W tym roku w Polsce zarejestrowało się ponad 4 tysiące grup, co daje na oko około 400 tys. uczestniczących w akcji. Jak co roku do akcji włączyła się również

społeczność szkolna i przedszkolna naszej gminy. Wszyscy wyposażeni w worki i rękawiczki ochronne posprzątały teren swoich miejscowości. W Parciakach uczniowie i uczennice posprzątały teren wokół szkoły oraz przylegający do niej las. Finalnie zebraliśmy zaledwie sześć 40-litrowych worków na śmieci, co może napawać optymizmem i świadczy, że świadomość społeczna i proekologiczna w naszym społeczeństwie jest na coraz wyższym poziomie.

Ogromne podziękowania kierujemy na ręce kadry nauczycielskiej, uczennic i uczniów, rodziców oraz wszystkich tych, którzy nie tylko doraźnie, ale w ciągu całego roku swoim działaniem mówią: Stop śmiecienu!

Zbigniew Lorenc

„Młode Kurpie” z przytupem

Rok szkolny 2023/24 rozpoczęliśmy na bogato – a tak naprawdę w nowy sezon weszliśmy jeszcze w wakacje. Pod koniec sierpnia mieliśmy wielką przyjemność uczestniczyć w niezwykle miłym wydarzeniu. Wieloletnia członkini naszego zespołu, która wielokrotnie reprezentowała szkołę, Jednoróżec i gminę na szczeblu ponadlokalnym, Angelika Opalach-Długołęcka, wychodziła za mąż. I my, na jej prośbę, mieliśmy w tym swój udział, ponieważ po uroczystości zaślubin przed kościołem wyśpiewaliśmy Młodej Parze życzenia na nową drogę życia. Zebrani wysłuchali również kilku kurpiowskich pieśni, które, wraz z naszymi kolorowymi strojami, dla wielu gości weselnych były niespodziewaną atrakcją i spotkaniem z kulturą Kurpiów.

Zespoły „Kurpie” i „Młode Kurpie” na dożynkach w Jednoróźcu. Grają E. Koziatek (akordeon) i B. Nizielska (tamburyn)

Wrzesień rozpoczęliśmy od uroczystości dożynkowych – byliśmy w Jednoróźcu na zaproszenie wójta Krzysztofa Iwulskiego i dyrektorki Gminnej Biblioteki Publicznej w Jednoróźcu Anny Urbaniak. Zespół uczestniczył w korowodzie dożynkowym, niosąc chleb dożynkowy, oraz brał udział w oprawie mszy. Na scenie wraz z Zespołem „Kurpie” zaprezentowaliśmy pieśni żniwne i regionalne w gwarze kurpiowskiej.

W kolejną niedzielę, 10 września, odbyły się Dożynki Powiatowe w Krzywnolódze Małej. Podczas mszy i po jej zakończeniu wykonaliśmy kilka pieśni w gwarze kurpiowskiej, w tym *My, lud kurpsioski*. Prezentacja na scenie rów-

„Młode Kurpie” z chlebem dożynkowym tuż przed startem korowodu

nież została przyjęta bardzo serdecznie.

Mamy już plany na najbliższy czas. Zespół został zaproszony przez Narodowy Instytut Kultury i Dziedzictwa Wsi w Warszawie na prezentację pięknej kultury Kurpiów Puszczy Zielonej. Z pewnością o tym napiszemy. Dziękuję wójtowi K. Iwulskiemu, dyrektorowi ZPO w Jednorozcu A. Piotrakowi oraz dyrektorze GBP w Jednorozcu A. Urbaniak za wspieranie naszej działalności.

Barbara Nizielska

Narodowe Czytanie powieści *Nad Niemnem* Elizy Orzeszkowej w Liceum Ogólnokształcącym w Jednorozcu

W dniu 8 września 2023 r., już po raz kolejny w jednorozeckim liceum odbyło się Narodowe Czytanie przygotowane przez B. Szulc, M. Wilgę, I. Maj, A. Hass, A. Urbaniak i A. Zwierzchowską. Zaproszeni goście, dyrekcja i młodzież zgromadzili się na patio szkoły. Na tę okoliczność została przygotowana specjalna dekoracja. Rzekę Niemen symbolizowały granatowo-białe dekoracje imitujące fale. Wokół rozlewiska znalazły się gąszcz, krzewy, trawy, drzewa, zioła, jarzębina i tatarak. Symbolicznie oddzielono posiadłości Bohatyrowiczów od Korczyńskich. Elementy kultury materialnej – lampy, niecki itp. – świadczyły o wiejskiej scenerii, w której rozgrywa się ważniejsze wydarzenia opisane przez Elizę Orzeszkową. Publiczność była zachwycona scenografią.

Na początku uroczystości dyrektor Artur Piotrak powitał zebranych: wójta gminy Jednorzec Krzysztofa Iwulskiego, pracowników Nadleśnictwa Parciaki: Hannę Kępczyńską, Annę Krzeszowiec i Tomasza Świetlickiego, pracownice Gminnej Biblioteki Publicznej – Annę Urbaniak i Annę Zwierzchowską, nauczycielstwo i młodzież.

Czytanie przebiegało według scenariusza. Aktorzy i aktorki odczytali fragmenty z podziałem na role. Czas minał bardzo szybko, bo atrakcji podczas spotkania nie brakowało. Profesjonalne czytanie wzbudziło wśród słuchających zachwyt.

Na koniec spotkania wręczono podziękowania za udział w Narodowym Czytaniu. Liczymy, że spotkamy się za rok, gdy będzie odczytywany *Kordian* Juliusza Słowackiego. To ambitna lektura, ale na pewno sprostamy takiemu wyzwaniu.

Dekoracje do Narodowego czytania w ZPO w Jednorozcu

Zdjęcia z uroczystości z pewnością, oddają nastrój, jaki panował podczas Narodowego Czytania w liceum w Jednorozcu. Zapraszamy również do obejrzenia galerii na stronie szkoły.

Bożena Szulc

My też czytaliśmy *Nad Niemnem*

Uczniowie i uczennice Szkoły Podstawowej w Olszewce dołączyli do 12. edycji Narodowego Czytania – ogólnopolskiej akcji promującej czytelnictwo i polską literaturę. W 2023 r. czytano *Nad Niemnem* Elizy Orzeszkowej. Wybraliśmy fragment powieści – Legendę

Lektor i lektorki tegorocznej edycji Narodowego Czytania

o Janie i Cecylii prezentującą ważne i ponadczasowe wartości – miłość, praca,

szacunek, rodzina, wrażliwość na potrzeby drugiego człowieka. Ochotnicy i ochotniczki pięknie zaprezentowali fragmenty, a osoby uczestniczące w spotkaniu podzieliły się wrażeniami z lek-

Spółeczność Szkoły Podstawowej w Olszewce podczas Narodowego Czytania

tury. Każda inicjatywa czytelnicza w obecnych czasach jest „na wagę złota”, a ta na pewno nie była ostatnia.

Jolanta Grec

Dzień kropki w Olszewce

W dniu 25 września, w naszej szkole obchodziliśmy Międzynarodowy Dzień Kropki. Z tej okazji uczniowie i uczennice klas I–III mogli ubrać się w kropkowe. W czasie zajęć nauczycielki przygotowały dla dzieci specjalne zadania. Na wstępie była krótka pogadanka. Dzieciaki obejrzały bajkę pt. „The Dot – Kropka”. Mogły uświadomić sobie, ileż trzeba poświęcenia, siły i samozaparcia, żeby móc odnaleźć swój talent.

Uczestnicy kropkowego święta

Następnie uczniowie i uczennice otrzymali karty pracy. Mieli za zadanie połączyć kropeczki i pokolorować obrazki.

Zajęcia bardzo podobały się dzieciom. Na koniec zaprosiliśmy je do pamiątkowego zdjęcia.

Anna Pietrzak

„Pogoń za Jednorożcem” 2023

MAŁGORZATA MAKOWSKA

Rekordowa liczba 523 uczestników i uczestniczek tegorocznej pogoni pokazuje, że aktywność fizyczna cieszy się niesłabnącym zainteresowaniem!

Wtym roku niewątpliwym wyzwaniem dla stowarzyszenia „Jednorożec Robi Co Może” była ogromna frekwencja na naszej sztandarowej imprezie. Jednorożec 9 lipca odwiedziło: 228 biegaczy, 86 kijkarzy oraz 222 dzieci. Cieszymy się, że mimo upału, który tego dnia doskwierał wszystkim, tyle osób chciało aktywnie spędzić tę niedzielę.

Biuro zawodów ruszyło o 8.00. Chwilę po 10.00 ostatnie osoby odbierały swoje pakiety startowe. W pakiecie oprócz standardowej wody i batona znalazły się serki Kiri, a także koszulka techniczna z napisem Robię co mogę”. Tuż po 10.00 Edyta Bobińska z BeFit poprowadziła rozgrzewkę, która przygotowała osoby do startu. O 10.30 na bieżni stadionu ustawiono się 222 zawodników, z których pierwsi ruszyli na trasę nasi wózkerzy. Minutę po nich wystartowali biegacze, chwilę potem kijkarze. Ulubione hasło jednorożców „Robię co mogę” widać było na całej trasie biegowej, bo wielu zdecydowało się przetestować od razu naszą koszulkę. Żar z nieba nie ułatwiał bicia rekordów, ale padło kilka życiówek. Pierwszy zawodnik przebiegł 5 km w czasie 16 minut 46 sekund! Po niespełna 40 minutach wszyscy biegacze i wózkerzy byli już na mecie, zaś osoby z kategorii nordic walking dotarły do celu w ciągu kolejnego kwadransa.

Na zmęczonych sportowców i sportowczynie czekał regeneracyjny posiłek: pyszna grochówka, kielbaska z grilla, surówki, chlebek ze smalcem i ogórkiem, a także domowe ciasta, gofry, arbuz czy wata cukrowa i popcorn. Wielkim powodzeniem cieszyło się stoisko z lemoniadą, kawą i herbatą. Gdy zawodnicy i zawodniczki ochłonęli po biegu, rozpoczęła się dekoracja najszybszych, a po niej losowanie nagród. Główne nagrody – dwa rowery, jeden ufundowany przez wójta gminy Jednorożec Krzysztofa Iwulskiego, drugi przez starostę Powiatu Przasnyskiego Krzysztofa Bieńkowskiego – finalnie trafiły do Mariusza Osowieckiego ze Stupska oraz Dariusza Bekasa z Radomia.

W biegu na 100 m pobięło dużo maluchów

Wyniki bieg 5 km open

Kobiety

1. Szczubełek-Rykowska Ewelina z Czarnowca, 19:20
2. Lenkiewicz Weronika z Olszewki, 19:53
3. Prusakiewicz Katarzyna z Warszawy, 20:02

Mężczyźni

1. Robak Wojciech z Zarąb, 16:46
2. Mateusiak Radosław z Różana, 17:01
3. Suchecki Rafał z Chudka, 17:30

Wyniki biegu na 5 km w kategoriach wiekowych

Kobiety

K10

1. Grabowska Zuzanna z Małowidza, 23:32
2. Ludwicka Emilia z Rembielina, 23:50
3. Dudziec Martyna ze Szczytna, 25:58

K20

1. Grabowska Roksana z Chorzel, 20:21
2. Trzcńska Natalia z Kadziłła, 22:54
3. Nerć Karolina z Nasielska, 23:48

K30

1. Urbaniak Anna z Jednorożca, 21:23
2. Liszka Karolina z Warszawy, 23:09
3. Chądzyńska Anna z Działdowa, 24:05

K40

1. Kowalska Agnieszka z Działdowa, 20:34
2. Gudanis Izabela z Wyszkowa, 21:17
3. Lubińska Aneta z Ciechanowa, 21:56

K50

1. Rypina-Gałazka Dorota z Ostrołęki, 26:49
2. Wiktorska Mariola z Jednorożca, 26:55
3. Sobierańska Edyta z Przasnysza, 27:09

Mężczyźni

M10

1. Urbaniak Damian z Jednorożca, 18:39
2. Wołosz Wiktor ze Szwendrowego Mostu, 19:38
3. Sobieraj Krystian z Przasnysza, 19:46

M20

1. Suchecki Sylwek z Chudka, 18:10
2. Potkaj Przemysław z Kadziłła, 19:10
3. Karasiewicz Paweł z Winnicy, 19:19

M30

1. Koziątek Sebastian ze Szczytna, 18:12
2. Koziątek Jakub ze Szczytna, 19:04
3. Sarnacki Łukasz z Wyszkowa, 19:07

M40

1. Dusza Paweł z Laskowca, 17:44
2. Gałazka Tomasz z Płatkownicy, 17:57
3. Dzięgielewski Rafał z Natalina, 18:05

M50

1. Bany Robert z Sokołówka, 20:21
2. Łobiejko Wiesław ze Stanisławowa, 20:26
3. Prusik Andrzej z Olsztyna, 20:29

M60

1. Wudarczyk Tomasz z Władysławowa, 21:34
2. Klimik Zeonon ze Szczytna, 21:53
3. Nowocien Jacek z Podkowy Leśnej, 22:08

M70+

1. Opalka Jan z Płońska, 26:27
2. Osiński Stanisław z Warszawy, 28:30
3. Ropiak Ryszard z Myszynca, 29:48

Wyniki biegu na 5 km – drużynówka

1. LKS „Kurpie na Luzie”: Mateusiak Radosław, Suchecki Sylwek, Szczubełek-Rykowska Ewelina, Wołosz Wiktor, 1:14:09;
2. „Jednorożec Robi Co Może”: Urbaniak Damian, Urbaniak Sylwester, Zduniak Piotr, Urbaniak Anna, 1:20:34;
3. KB Wyszków: Dzięgielewski Rafał, Sarnacki Łukasz, Gudanis Izabela, Deluga Magdalena; 1:22:36.

Tradycją naszej „Pogoni za Jednorożcem” stała się kategoria wózkerów. Cieszymy się, że co roku panowie przyjeżdżają do nas i udowadniają, że nie ma rzeczy niemożliwych.

Wyniki na 5 km open – wózków:

1. Najdrowski Kamil z Kurzętnika, 20:57
2. Brzostek Krystian ze Szczytna, 24:03
3. Ostrowski Michał ze Szczytna, 27:04
4. Kmoch Michał Jan z Jednorozca, 34:39

Wyniki nordic walking na 5 km open:**Kobiety**

1. Franczak Małgorzata z Warszawy, 34:22
2. Nieściór Mieczysława ze Stękin, 35:41
3. Tabaka Magdalena z Przasnysza, 36:00

Mężczyźni

1. Wiśniewski Mariusz z Łysych, 32:57
2. Bakula Jerzy z Laskowca, 33:36
3. Szczepaniak Piotr z Olsztyna, 33:46

Nordic walking na 5 km – kategorie wiekowe:**Kobiety****K10**

1. Okraska Wiktoria z Szemplina Wielkiego, 41:27

K20

1. Brodacka Monika z Ostrołęki, 45:13

K30

1. Sawicka Justyna z Płońska, 36:56

K40

1. Wołosz Marysia ze Szwendrowego Mostu, 37:32

K50

1. Banaszek-Popławska Halina z Mszczonowa, 36:56

K60+

1. Brzezina Ewa z Sochaczewa, 36:13

Mężczyźni**M10**

1. Czajkowski Tomasz z Budek, 46:13

M40

1. Bugajski Adam z Warszawy, 34:55

M50

1. Nieściór Jan ze Stękin, 34:01

M60

1. Brzezina Józef Maciej z Sochaczewa, 36:14

M70+

1. Zawadzki Stanisław z Ciechanowa, 40:03

Druga część „Pogoni za Jednorozcem” ruszyła już o 12.00 razem z biurem zawodów, w którym rodzice wraz z pociechami odbierali pakiety startowe. Łącznie w ciągu 1,5 godziny swój numer otrzymało 222 dzieci! Dla porównania w zeszłym roku mieliśmy 186 młodych zawodników i zawodniczek. Cieszy, że coraz więcej dzieci i młodzieży uczestniczy w sportowych imprezach.

O 13.30 się zaczęła się rozgrzewka – sam jednorozec zachęcał maluchy do ćwiczeń. Następnie się odbyły się biegi. W tym roku zaczęliśmy od naszych

najmłodszych milusińskich – jako pierwsze pobiegły dziewczynki, a tuż po nich chłopcy na dystansie 100 m. Po maluchach pobiegły dzieci z klas I–II, które musiały przebiec dłuższy dystans, bo 200 m. Następnie 400 m, czyli pełne okrążenie stadionowe, mieli do przebycia zawodnicy i zawodniczki w dwóch kategoriach wiekowych: klasy III–IV oraz klasy V–VI. Ostatni zmagali się dziewczynki i chłopcy wieku 14–16 lat, a musieli oni przebiec 800 m. Nie było to łatwe, bo upał dawał się we znaki! Wszyscy dzielnie dobiegli do mety, gdzie mieli spory doping, a wójt Krzysztof Iwulski wieszał na ich szyjach medale i gratulował zajętych miejsc.

Tradycyjnie po zmaganiach nadszedł czas posiłku i zabawy. Kolejka do gofrów zdawała się wcale nie zmniejszać, ale wata cukrowa i popcorn też cieszyły się powodzeniem. Dzieci miały do dyspozycji także dmuchańce, kącik fotograficzny, kącik rysunkowy i malarski oraz bańki mydlane. Gdy odrobinę odpoczęły po wysiłku, rozpoczęła się dekoracja najlepszych zawodników i zawodniczek z każdej grupy wiekowej. Zwycięzcy i zwyciężczynie oprócz pucharu i dyplomu otrzymali nagrody rzeczowe. Po dekoracji nastąpiło losowanie nagród w loterii. Każdy miał szansę na wygraną roweru ufundowanego przez wójta. Trafił on ostatecznie do Alicji Górki z Radziejowic pod Warszawą! Gdy już wszystkie fanty znalazły nowych właścicieli i właścicielki, rozdaliśmy nagrody pocieszenia dla każdego dziecka – gumowe piłki.

Biegi dziecięce i młodzieżowe**100 m przedszkolaki****Dziewczynki**

1. Wiktoria Grabowska
2. Alicja Stancel
3. Julia Budna

Chłopcy

1. Bartosz Sadoch
2. Tymon Szok
3. Jerzy Staśkiewicz

200 m, klasy I–II**Dziewczynki**

1. Alicja Górka
2. Zuzia Koźlik
3. Tatiana Chmielewska

Chłopcy

1. Michał Sadoch
2. Samuel Palenik, Kacper Kuczyński
3. Jan Burnos

400 m klasy III–IV**Dziewczynki**

1. Weronika Glinka
2. Monika Gałązka
3. Lena Krzykwa

Chłopcy

1. Paweł Pragacz
2. Filip Gomółkiewicz
3. Szymon Częściak

400 m, klasy V–VI**Dziewczynki**

1. Maja Grabowska
2. Marta Tloczkowska
3. Marysia Siwoska

Chłopcy

1. Filip Wiśniewski
2. Szymon Korzeniecki
3. Arek Kawiecki

800 m 14–16 lat**Dziewczynki**

1. Aleksandra Szok
2. Zuzanna Grabowska
3. Ola Borczak

Chłopcy

1. Bartłomiej Wiśniewski
2. Paweł Zyśk
3. Artem Makohon

Gratulujemy najlepszym i wszystkim biorącym udział w zmaganiach. Przypominamy, że nie zawsze chodzi o zajęcie miejsca na podium. Najważniejsze, że spędzacie czas aktywnie, na sportowo.

Zadanie zostało sfinansowane ze środków budżetu Województwa Mazowieckiego, za co bardzo dziękujemy. Dziękujemy partnerom i sponsorom naszego wydarzenia: wójtowi Gminy Jednorozec Krzysztofowi Iwulskiemu, staroście Powiatu Przasnyskiego Krzysztofowi Bieńkowskiemu, burmistrzowi Przasnysza Łukaszowi Chrostowskiemu, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Jednorozcu, dyrektorowi Zespołu Placówek Oświatowych w Jednorozcu Arturowi Piotrakowi, wójtowi gminy Czernice Borowe Wojciechowi Brzezińskiemu, pracownikom GZUK oraz Urzędu Gminy w Jednorozcu, pracownikom Gminnej Biblioteki Publicznej w Jednorozcu, Policji w Przasnyszu, jednostkom OSP Lipa i OSP Jednorozec, jednostce OSP Krępa Stara, 2. Ośrodkowi Radioelektronicznemu z Przasnysza, Edycie Bobińskiej z BeFit, Arturowi Iniańskiemu i gazecie „Puls Ciechanów”. Dziękujemy sponsorom nagród rzeczowych, gadżetów i pysznego jedzenia oraz udzielającym nam wsparcia finansowego: Limes Bank Spółdzielczy w Chorzeliach z prezeską zarządu Aleksandrą Wiśnicką, Nadleśnictwu Parciaki, SPS Handel – Pirm Jednorozec z Beatą Szczęsną, Nadleśnictwu Przasnysz, dyrekcji Mazowieckiego Centrum Sportów Zimowych w Chorzeliach z Cezarym Bobińskim, BEL Polska Chorzeli, Bankowi Spółdzielczemu w Przasnyszu, Annie Mikołajewskiej, Waldemarowi i Dorocie Barłożkom, Wojciechowi Pietrzakowi, Robertowi Sadowskiemu, Adamowi Mikołajewskiemu „Zakład usług leśnych

w Lipie”, Sylwii Brockiej, Ireneuszowi Wilga „Piekarnia Basta”, Joannie Abramczyk „Sklep Spożywczo-przemysłowy” w Żelaznej Rządowej, Renacie Michalak „Centrum Dziecięce”, Krzysztofowi Mordwa „KRISTARS”, Wandzie i Sławomirowi Żbikowski „AGD w Jednorozcu”, Ewie Kardaś „Sklep KaJa”, Sylwii i Michałowi Pękałom „Kwiaciarnia Pasja”, Hurtowni „MIX” w Jednorozcu, Firmie „Andrex” z Lubawki, WORD w Ostrołęce, Arturowi Trochimowiczowi, Kołu Gospodyń Wiejskich w Olszewki.

Dziękujemy i gratulujemy wszystkim zawodnikom, zawodniczkom. Dzięku-

jemy braci kibicującej oraz fotografom i fotografkom – Jackowi Czaplickiemu „Pijący Mleko”, Weronice Król, Sylwii Brockiej, Monice Grabowskiej, Arturowi Iniańskiemu i innym. Wreszcie składamy podziękowania członkiniom i członkom Stowarzyszenia „Jednorozec Robi Co Może” (Agata Bojarska, Dorota Barłózek, Waldek Barłózek, Asia Borczak, Adam Borczak, Ola Borczak, Marzena Długolecka, Piotr Długolecki, Marek Frontczak, Renata Gut, Kazimiera Gwiazda, Emilia Gwiazda, Krzysztof Gwiazda, Monika Grabowska, Robert Klimczak, Kinga Kowalczyk, Michał Kowalczyk, Ania Koźlik, Marcin Koźlik,

Anna Mikołajewska, Gosia Makowska, Justyna Okraska, Ania Pietrzak, Robert Sadowski, Ula Tyrka, Zbyszek Tyrka, Kuba Tyrka, Ania Urbaniak, Sylwek Urbaniak, Damian Urbaniak, Mariola Wiktorska, Kamila Zduniak, Piotr Zduniak, Adam Żmijewski oraz nasze pomocne dzieciaki: Zuzka, Agatka, Igor, Antek, Dawid, Wiktor, Brajan, Paweł, Franek, Maciek). Gdyby nie Wasza charytatywna wielotygodniowa praca, nie byłoby tych zawodów i tego efektu!

Do zobaczenia na kolejnych imprezach sportowych!

Jedna z nagród głównych

Najstarszy i najmłodszy zawodnik biegu na 5 km

Najszybsi Panowie na 5km

Najszybsze kobiety na 5km

Grupa organizatorska biegu

Podium biegu na 100 m chłopców

Podium biegu na 100 m dziewcząt

Podium biegu na 200 m chłopców

Podium biegu na 200 m dziewcząt

Podium biegu na 400 m dziewcząt klas III-IV

Podium biegu na 400 m chłopców klas V-VI

Podium biegu na 400 m chłopców klas III-IV

TRENING SPORTOWY Z MISTRZEM

KRZYSZTOF ANDRZEJ IWULSKI

4 października 2023 r. na hali sportowej w Jednorozcu mieliśmy dzisiaj

niecodziennych gości i trening z mistrzem olimpijskim Kajetanem Dużyńskim.

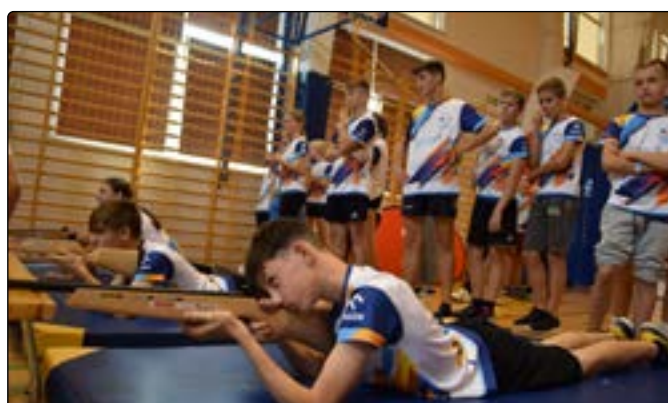
W imprezie wzięli udział uczniowie klas 5–8 szkół podstawowych w Jednorozcu, Parciakach – Żelaznej Rządowej, Olszewce, Rakach i Krasnosielcu.

Prowadzącym imprezę był znany youtuber Damian Bąbol. Wydarzenie

uświetnił swoją obecnością Minister Sportu i Turystyki Kamil Bortniczuk.

Dzieci otrzymały koszulki, gry planszowe i inne upominki a szkoły, które wzięły udział w zajęciach zestawu treningowe.

Wydarzenie zostało zorganizowane i sfinansowane przez Ministerstwo Sportu i Turystyki przy współpracy dyrektorów szkół, za co wszystkim zaangażowanym serdecznie dziękuję.

„Razem dla zdrowia” 2023

MAŁGORZATA MAKOWSKA

Po raz trzeci Stowarzyszenie „Jednoróżec Robi Co Może” zorganizowało dla dzieci i młodzieży sportowe zakończenie wakacji.

Stadion gminny w Jednoróżcu w niedzielę 27 sierpnia znowu zapelniał się tupotem małych i większych stóp. Wydarzenie wsparte zostało przez Marszałka Województwa Mazowieckiego i Gminę Jednoróżec.

Od 9.30 dzieci z opiekunami przybywali do biura zawodów, aby odebrać pakiety startowe – numerki startowe, wodę, baton, drobny upominek oraz kupy na popcorn i watę cukrową. Przed 11.00 nasze dziewczyny poprowadziły rozgrzewkę. Najpierw wystartowały maluszki na dystansie 100 m, później coraz starsze dzieci kolejno na 200, 400 i 800 m. W zawodach wzięło udział 96 osób. Dzieciaki dały z siebie wszystko i mimo upału zrobili, co mogli, by zdobyć jak najwyższe miejsca.

Przed godz. 12.00 rozpoczęliśmy dekorację zwycięzców i zwyciężczyń. Wręczyliśmy puchary, dyplomy oraz nagrody rzeczowe. Później odbyło się losowanie nagród. Do wygrania były słuchawki, głośniki, deskorolki, piłki i wiele innych gadżetów. Każdy miał szansę, by jego numerki został wylosowany.

Dodatkowo każda osoba po swoim biegu otrzymywała medal, a później mogła skorzystać z poczęstunku: popcornu, waty cukrowej, a także pysznych lodów włoskich, pieczonej kielbaski czy zimnej lemoniady. Na najmłodszych czekały atrakcje w postaci dmuchańców, baniek mydlanych, stanowiska do gry w badmintona czy kącik rysunkowy i fotograficzny.

Najszybsi uczestnicy i uczestniczki III edycji „Razem dla zdrowia” to:

Podium biegu na 200 m

Przedшкоlaki 100 m

Dziewczynki

Stancel Alicja
Budna Julia
Grabowska Wiktoria

Chłopcy

Ślusarki Szymon
Dołęgowski Bartosz
Kowalski Bartosz

Klasy I-II 200 m

Dziewczynki

Kordel Maja
Jasińska Łucja
Kozlik Zuzanna

Chłopcy

Dzięgielewski Franciszek
Kowalczyk Jacek
Małowidzki Jarosław

Klasy III-IV 400 m

Dziewczynki

Glinka Weronika
Piotrak Magdalena
Tubis Karolina

Chłopcy

Ruziecki Miłosz
Gwiazda Dawid
Gomułkiewicz Filip

Klasy V-VI 400 m

Dziewczynki

Grabowska Maja
Kordel Amelia
Jaworska Lena

Chłopcy

Grabowski Wiktor
Budny Patryk
Urbaniak Igor

14-16 lat 800 m

Dziewczynki

Grabowska Zuzanna
Borczak Aleksandra

Chłopcy

Zyśk Paweł
Grabowski Wiktor
Borczak Krzysztof

Brawa dla wszystkich dzieciaków, które robią, co mogą, i RAZEM z nami biegały DLA ZDROWIA. Dziękujemy za pomoc w organizacji pracownikom GZUK w Jednoróżcu oraz druhom z OSP w Jednoróżcu. Zadanie zostało sfinansowane ze środków z budżetu Województwa Mazowieckiego.

Najmłodszy uczestnicy

Dzieci przegoniły Jednoróżca

Podium biegu na 100 m

Zabawy po biegu

Rozgrzewka przed zawodami

Gminne przełaje

ZBIGNIEW LORENC, EDYTA WAŁĘDZIAK

W dniu 19 września 2023 r. na stadionie gminnym w Jednoróźcu odbyły się Gminne Indywidualne Biegi Przełajowe uczniów Szkół Podstawowych z terenu gminy Jednoróźec.

Organizatorem zawodów była Publiczna Szkoła Podstawowa im. Adama Chętnika w Jednoróźcu. Zwycięzcy i zwyciężczynie w poszczególnych kategoriach wiekowych otrzymali dyplomy.

Na podium stanęli:

Klasa IV, dziewczęta

1. Kucińska Patrycja – PSP Żelazna Rządowa–Parciaki
2. Krajewska Samanta – PSP Żelazna Rządowa–Parciaki
3. Burchacka Alicja – PSP Jednoróźec

Klasa IV, chłopcy

1. Gruszka Kacper – PSP Jednoróźec
2. Piotrak Wiktor – PSP Jednoróźec
3. Wilga Aleksander – PSP Jednoróźec

Klasa V, dziewczęta

1. Marlena Wilga – PSP Jednoróźec
2. Olbryś Lena – PSP Jednoróźec
3. Grzeszczak Nikola – PSP Jednoróźec

Klasa V, chłopcy

1. Gomółkiewicz Filip – PSP Jednoróźec
2. Maluchnik Dawid – PSP Jednoróźec
3. Gwiazda Dawid – PSP Jednoróźec

Klasa VI, dziewczęta

Uczestnicy gminnych biegów przełajowych

1. Szubert Nadia – PSP Żelazna Rządowa–Parciaki
2. Siwoska Maria – PSP Jednoróźec
3. Kurzac Nikola – PSP Żelazna Rządowa–Parciaki

Klasa VI, chłopcy

1. Sobieraj Filip – PSP Jednoróźec
2. Pękała Bartosz – PSP Jednoróźec
3. Bakula Mikołaj – PSP Jednoróźec

Klasa VII, dziewczęta

1. Zapadka Kornelia – PSP Żelazna Rządowa–Parciaki
2. Pietrak Aleksandra – PSP Jednoróźec
3. Rynkiewicz Marta – PSP Jednoróźec

Klasa VII, chłopcy

1. Pniewski Piotr – PSP Jednoróźec
2. Kawiecki Arkadiusz – PSP Jednoróźec
3. Wilga Olaf – PSP Jednoróźec

Klasy VIII, dziewczęta

1. Ciuchta Emilia – PSP Jednoróźec
2. Michalak Anna – PSP Jednoróźec
3. Frąckiewicz Zuzanna – PSP Jednoróźec

Klasy VIII, chłopcy

1. Tabaka Gabriel – PSP Żelazna Rządowa–Parciaki
2. Roman Oliwier – PSP Jednoróźec
3. Fąk Oskar – PSP Jednoróźec

Odeszli od nas

Osoby zmarłe w okresie od 21.06.2023 r. do 22.09.2023 r.

1. Stanisław Dąbek z Bud Rządowych, zmarł 4.04.2023 r., żył 82 lata (dane dotyczące zgonu Pana Stanisława nie zostały wykazane w poprzednim „Głosie Gminy Jednoróźec” z powodu błędu systemu rejestrującego zgon).
2. Urszula Nizielska ze Stegny, zmarła 24.06.2023 r., żyła 49 lat.
3. Barbara Ogonowska z Dynaku, zmarła 25.06.2023 r., żyła 55 lat.
4. Zofia Berk z Parciak, zmarła 29.06.2023 r., żyła 84 lata,
5. Monika Lidia Granoszewska z Jednoróźca, zmarła 2.07.2023 r., żyła 43 lata.
6. Andrzej Ossowski z Połoni, zmarł 2.07.2023 r., żył 84 lata,
7. Jerzy Szymański z Kobylaków-Konopek, zmarł 16.07.2023 r., żył 85 lat.
8. Mirosław Kurzac z Żelaznej Rządowej, zmarł 19.07.2023 r., żył 63 lata.
9. Marek Zduniak z Jednoróźca, zmarł 12.08.2023 r., żył 60 lat.

10. Janusz Remigiusz Olender z Żelaznej Rządowej, zmarł 17.08.2023 r., żył 63 lata.
11. Marek Nakielski z Olszewki, zmarł 18.08.2023 r., żył 56 lat.
12. Karol Wylot z Drażdżewa Nowego, zmarł 27.08.2023 r., żył 44 lata.
13. Jadwiga Kucińska z Połoni, zmarła 12.09.2023 r., żyła 87 lat.
14. Marianna Goś z Lipy, zmarła 13.09.2023 r., żyła 90 lat,
15. Kazimierz Obrębski z Parciak, zmarł 13.09.2023 r., żył 68 lat.
16. Waldemar Kossak z Połoni, zmarł 15.09.2023 r., żył 55 lat.
17. Kazimierz Wilga z Ulatowa-Pogorzeli, zmarł 15.09.2023 r., żył 76 lat.
18. Krzysztof Kisiel z Żelaznej Rządowej, zmarł 19.09.2023 r., żył 60 lat.

Oprac. Agata Berg

Statuetka Jednorożca

ANNA URBANIAK

Statuetka Jednorożca to wyróżnienie przyznawane od 2008 r. za szczególne zasługi i znaczący wkład pracy w rozwój gminy oraz wybitną twórczość. Statuetka przyznawana jest osobom fizycznym, ale też organizacjom, przedsiębiorcom, instytucjom rządowym i samorządowym, które działają społecznie i przyczyniają się do utrwalania pamięci, rozwoju i promocji gminy. Otrzymują je osoby jak i grupy powszechnie cenione i szanowane. Statuetkę można nadać pośmiertnie – odbiera ją osoba z rodziny.

Laureaci i laureatki Statuetki Jednorożca z poprzednich lat to: Anna Urlich, Stanisław Goś, Stanisława Ferenc, OSP Jednorożec, Chór Parafialny w Jednorożcu, Orkiestra Dęta OSP Jednorożec, Regionalny Zespół Pieśni i Tańca „Młode Kurpie”, śp. Józef Jankowski, śp. ks. Konstanty Lewandowski, Edward Mordwa, Helena Małkiewicz, Teresa Wojciechowska, Maria Weronika Kmoch, Czesław Wojciechowski, śp. Mariusz Kaczyński.

Wójt gminy Jednorożec ogłasza nabór wniosków prezentujących kandydatów i kandydatki do Statuetki Jednorożca. Już po raz kolejny społeczność gminy Jednorożec może zgłosić kandydaturę osoby czy organizacji, którą chce uhonorować za szczególne zasługi i znaczący wkład pracy w rozwój naszej gminy oraz wybitną twórczość. Zgłoszenia zbierane są w sekretariacie Urzędu Gminy w Jednorożcu **do końca listopada 2023 r.**

REGULAMIN PRYZNAWANIA STATUETKI JEDNOROŻCA

1. STATUETKĘ JEDNOROŻCA, zwaną dalej „STATUETKA”, przyznaje się osobom fizycznym, organizacjom pozarządowym, przedsiębiorcom, instytucjom rządowym i samorządowym za szczególne zasługi i znaczący wkład pracy dla rozwoju Gminy Jednorożec, integracji świątowego ruchu Jednorożca z Mazowszem oraz wybitną twórczość dotyczącą tematyki Jednorożca.
2. STATUETKA może być przyznana także podmiotom zbiorowym.
3. Kandydatów do przyznania STATUETKI mogą zgłaszać Wójtowi Gminy:
  - 1) co najmniej 100 mieszkańców gminy Jednorożec;

- 2) rady sołectwie na wniosek co najmniej 20 mieszkańców sołectwa;
- 3) grupa co najmniej 5 radnych, komisja Rady Gminy lub Rada Gminy Jednorożec;
- 4) organizacje pozarządowe;
- 5) instytucje administracji rządowej i samorządowej, przedsiębiorcy.
4. Kandydatów opiniowała będzie Kapituła powołana przez Radę Gminy Jednorożec.
5. Członkiem Kapituły z urzędu jest Wójt Gminy.
6. Kapituła w szczególności:
  - 1) opiniuje wnioski o przyznanie STATUETKI;
  - 2) może wystąpić do Wójta Gminy z inicjatywą przyznania STATUETKI.
7. Kapituła po rozpatrzeniu przedstawionych jej wniosków podejmuje uchwały:
  - 1) o pozytywnym zaopiniowaniu wniosku i przyznaniu STATUETKI;
  - 2) stwierdzające, że przedstawiony wniosek nie uzasadnia przyznania STATUETKI;
  - 3) stwierdzające, że wniosek nie może zostać uwzględniony z powodu niezgodności z obowiązującymi przepisami.
8. Kapituła działa na podstawie opracowanego przez siebie Regulaminu pracy.
9. STATUETKĘ przyznaje się jeden raz w roku z okazji uroczystości gminnych.
10. Wyjątkowo ze względu na szczególną potrzebę uhonorowania podmiotu, o którym mowa w ust. 1 i 2, Statuetkę można przyznać więcej niż raz w roku.
11. Wręczenie STATUETKI następuje w uroczystej formie. Wręczenia STATUETKI dokonuje Wójt Gminy Jednorożec. Przewodniczący Kapituły wręcza dyplom.
12. STATUETKA może być przyznana pośmiertnie, wtedy STATUETKĘ wręcza się najbliższej rodzinie osoby zmarłej.